

**KNJIŽNICA
RADLJE OB DRAVI**
Mariborska cesta 6
2360 RADLJE OB DRAVI
Tel.: 02 888 04 04
E-pošta: info@knjiznica-radlje.si

LETNO POROČILO

2021

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2021

K A Z A L O

POSLOVNO POROČILO	3
SPLOŠNI DEL	3
1 Predstavitev javnega zavoda	3
1.1 Ime, sedež in pravni status zavoda	3
1.2 Ustanovitelj zavoda	3
1.3 Zakonske podlage	3
1.4 Organizacija Knjižnice Radlje ob Dravi	4
1.5 Predstavitev odgovornih oseb	5
2 Cilji in sporočila	6
POSEBNI DEL	8
3 Podatki o izvajanju knjižnične dejavnosti v letu 2021	8
4 Letni prirast knjižničnega gradiva in knjižnična zbirka	8
4.1 Letni prirast konvencionalnega gradiva	8
4.2. Elektronsko gradivo	11
4.3 Knjižnična zbirka	12
5 Obratovalni čas, obisk, izposoja in članstvo v letu 2021	13
5.1 Obratovalni čas knjižnice	13
5.2 Obisk knjižnice	16
5.3 Izposoja gradiva	18
5.4 Članstvo	20
6 Kulturne in druge dejavnosti	24
6.1 Podatki o številu dejavnosti, obisku in primerjava s preteklima dvema letoma	24
6.2 Dejavnosti za spodbujanja branja pri otrocih in mladini	26
6.3 Dejavnosti za spodbujanja branja pri odraslih	28
6.4 Sredstva in kadri za izvedbo dejavnosti in prireditev	32
7 Zaposleni v knjižnici	32
8 Strokovno delo	33
9 Prostori knjižnice in oprema	34
9.1 Prostori knjižnice	34
9.2 Oprema	35
10 Povezovanje knjižnice z okoljem	37
RAČUNOVODSKO POROČILO JAVNEGA ZAVODA	38
1 Bilanca stanja za leto 2021 in pojasnila	40
1.1 Bilanca stanja za leto 2021	40
1.2 Dolgoročna sredstva in sredstva v upravljanju	41
1.3 Kratkoročna sredstva	42
1.4 Kratkoročne obveznosti	42
1.5 Obveznosti za neopredmetena in opredmetena osnovna sredstva	42
2 PRIHODKI IN ODHODKI 2021	43
2.1 Izkaz prihodkov in odhodkov za leto 2021	43
2.2 Prihodki glede na vir financiranja	44
2.3 Pregled odhodkov za leto 2021 v primerjavi z letom 2020	45
2.4 Pregled odhodkov za leto 2021 v primerjavi s finančnim načrtom	46
2.5 Izkaz prihodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti	47
3 Ostali računovodski izkazi	48
3.1 Izkaz prihodkov in odhodkov po načelu denarnega toka	48
3.2 Izkaz računa finančnih terjatev in naložb	48
3.3 Izkaz računa financiranja	48
POVZETEK s poudarkom na doseženih ciljih in rezultatih	49

POSLOVNO POROČILO JAVNEGA ZAVODA

SPLOŠNI DEL

1 Predstavitev javnega zavoda

1.1 Ime, sedež in pravni status zavoda

Zavod posluje pod imenom Knjižnica Radlje ob Dravi
Sedež zavoda: Mariborska cesta 6, 2360 Radlje ob Dravi
Davčna številka: 81782268, zavod ni davčni zavezanec
Matična številka: 5814197
TRR: 01301-6030373775, odprt pri UJP Slovenska Bistrica
Telefon: 02 88 80 404
E-naslov: info@knjiznica-radlje.si

1.2 Ustanovitelji zavoda

Ustanovitelji zavoda so občine: Radlje ob Dravi, Muta, Vuzenica, Podvelka in Ribnica na Pohorju. Naštete občine so knjižnico ustanovile z aktom: **Odlok o ustanovitvi Knjižnice Radlje ob Dravi**, MUV 21/03.

1.3 Zakonske podlage za delovanje Knjižnice Radlje ob Dravi – državni in lokalni zakoni, predpisi, akti:

- Zakon o knjižničarstvu - ZKnj-1, UL RS 87/01, 96/2002-ZUJIK in 92/15
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o knjižničarstvu – ZKnj-1A, UL RS št. 92/15
- Zakon o uresničevanju javnega interesa na področju kulture – ZUJIK, UL RS št. 77/07 – UPB, 56/08, 4/10, 20/11, 111/13, 68/16, 61/17, 21/18 – ZNOrg in 3/22 – ZDeb
- Zakon o zavodih. UL RS 12/91, 8/96, 36/00 – ZPDZC in 127/06 – ZJZP
- Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe. UL RS 73/03, 70/08 in 80/12
- Pravilnik o osrednjih območnih knjižnicah. UL RS 88/03
- Pravilnik o razvidu knjižnic. UL RS 74/17
- Pravilnik o izvajanju knjižničnega nadomestila. UL RS št. 38/16 in 1/17 – popr.
- Pravilnik o izločanju in odpisu knjižničnega gradiva. NUK/navodila št. 007-3/2013
- Pravilnik o načinu določanja skupnih stroškov osrednjih knjižnic, ki zagotavljajo knjižnično dejavnost v več občinah, in stroškov krajevnih knjižnic. UL 19/2003
- Uredba o osnovnih storitvah knjižnic. UL RS 29/2003
- Zakon o delovnih razmerjih, UL RS 21/2013 in spremembe
- Zakon o varnosti in zdravju pri delu. UL RS 43/2011
- Zakon o avtorski in sorodnih pravicah. UL RS 16/07 – UPB, 68/08, 110/13, 56/15 in 63/16 – ZKUASP in 59/19
- Zakon o javnih uslužbencih. UL RS 63/2007-UPB in spremembe
- Zakon o sistemu plač v javnem sektorju. UL RS 108/2009-UPB in spremembe
- Kolektivna pogodba za javni sektor. UL RS 57/2008 in spremembe
- Kolektivna pogodba za kulturne dejavnosti v RS. UL RS št. 45/94, 45/94, 39/96, 39/99 – ZMPUPR, 82/99, 102/00, 52/01, 64/01, 43/06 – ZKoliP, 60/08, 32/09, 32/09, 40/12, 46/13, 106/15, 46/17, 2/17 – popr. in 80/18, 160/20 in 88/21
- Pravilnik o napredovanju javnih uslužbencev v plačne razrede, UL RS 110/08, 12/15 in 12/19
- Pravilnik o merilih za ugotavljanje redne delovne uspešnosti direktorjev pravnih oseb javnega prava s področja kulture UL RS 7/2009, 33/10, 50/17 in 111/21

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2021

- Pravilnik o imenovanju v strokovne nazive v knjižnični dejavnosti, UL RS 9/09, 108/11 in 65/16
- Strokovna priporočila in standardi za splošne knjižnice. Ministrstvo za kulturo 2018
- Etični kodeks slovenskih knjižničarjev. 1995
- Uredba o dodatni delovni uspešnosti v javnem sektorju. UL RS 23/04, 71/04 in 14/06
- Uredba o plačah direktorjev v javnem sektorju. UL RS št. 73/05 in spremembe
- Odlok o ustanovitvi Knjižnice Radlje ob Dravi, MUV 21/2003
- ostali zakonski predpisi, ki vplivajo na področje izvajanja knjižnične dejavnosti kot javne službe.

1.4 Organizacija Knjižnice Radlje ob Dravi

Knjižnica Radlje ob Dravi ima **organizirano knjižnično mrežo**, s katero skrbi za uresničevanje knjižnične dejavnosti na območju občin **Radlje ob Dravi, Muta, Vuzenica, Podvelka in Ribnica na Pohorju, to je za skupno 15.698 prebivalcev (stanje po 1. 7. 2021).**

Osrednja knjižnica je **Knjižnica v Radljah ob Dravi**, kjer poteka glavnina strokovnega in upravnno-administrativnega dela – tu je tudi sedež knjižnice. Krajevne knjižnice so na Muti, v Vuzenici, Podvelki in Ribnici na Pohorju ter izposojevališče na Kapli.

Osrednja knjižnica v Radljah: pogled na oddelek za odrasle in na otroški oddelek

krajevna knjižnica na Muti

krajevna knjižnica v Podvelki

krajevna knjižnica v Vuzenici

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2021

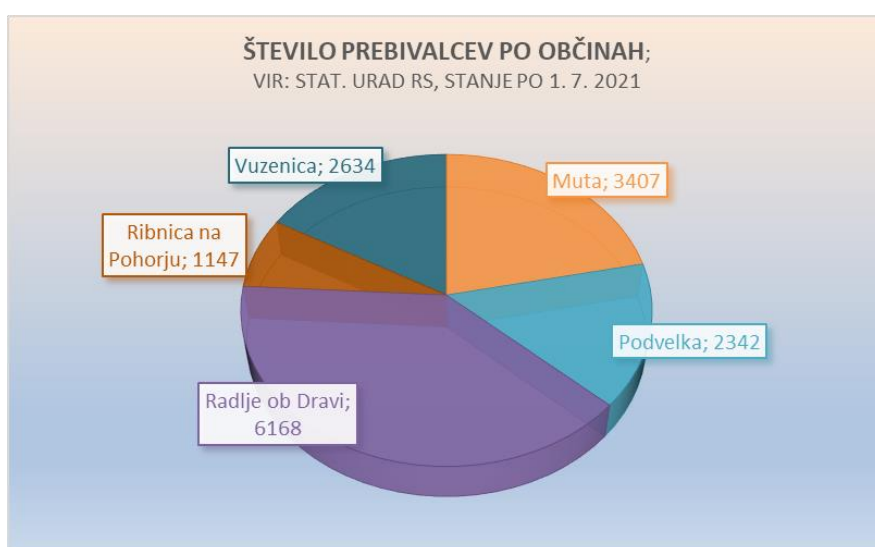

krajevna knjižnica v Ribnici na Pohorju

izposojevališče na Kapli – v šoli

Prebivalci po občinah na območju, za katero izvaja Knjižnica Radlje ob Dravi knjižničarsko dejavnost:

1.5 Predstavitev odgovornih oseb

- a) Direktorica Slavica Potnik;
- b) Svet zavoda (trije predstavniki ustanovitelja, trije predstavniki uporabnikov in trije predstavniki zavoda).

a. Direktor / direktorica zastopa, predstavlja in vodi poslovanje zavoda ter odgovarja za zakonitost in strokovnost dela zavoda. Direktor mora pri vodenju poslov ravnati z javnimi sredstvi s skrbnostjo vestnega gospodarja. Naloge direktorja so: organizira delo javnega zavoda, sprejema strateški načrt, program dela, akt o organizaciji dela po predhodnem mnenju reprezentativnih sindikatov v javnem zavodu, akt o sistemizaciji delovnih mest po predhodnem mnenju reprezentativnih sindikatov v javnem zavodu, sprejema kadrovske načrte, sprejema načrt nabav osnovnih sredstev in investicijskega vzdrževanja, sprejema druge akte, ki urejajo pomembna vprašanja v zvezi z delovanjem javnega zavoda, poroča ustanovitelju in svetu o zadevah, ki lahko pomembno vplivajo na delovanje javnega zavoda, pripravi letno poročilo, sklepa zavodsko kolektivno pogodbo, če jo zavod ima in druge naloge, določene s področnimi predpisi. Direktor zastopa zavod neomejeno, razen glede nakupa ter odtujitve nepremičnin, za kar je potrebno soglasje ustanovitelja.

b. Svet zavoda opravlja naslednje naloge: nadzira zakonitost dela in poslovanja javnega zavoda, spremlja, analizira in ocenjuje delovanje javnega zavoda, predlaga ustanovitelju revizijo poslovanja, ki jo lahko opravi tudi notranji revizor ustanovitelja, ocenjuje delo direktorja, daje soglasje k strateškemu načrtu, programu dela, finančnemu načrtu, sistemizaciji delovnih mest, organizaciji dela, kadrovskemu načrtu, načrtu nabav in k zavodski kolektivni pogodbi, ter nadzira njihovo izvajanje, daje soglasje k

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2021

cenam, daje predhodno mnenje k imenovanju direktorja, imenuje in razrešuje direktorja, sklepa pogodbo o zaposlitvi z direktorjem, opravlja druge naloge v skladu s predpisi s področja delovanja javnega zavoda.

Svet zavoda se je v letu 2021 sestal trikrat na rednih sejah in izvedel eno korespondenčno sejo.

Na peti (5.) korespondenčni seji 27. 1. 2021 je sprejel sklep o začasnem prilagojenem odpiralnem času knjižnice, ki bo veljal od 1. 2. 2021 do preklica in sklep, da v bodoče kolektiv knjižnice odloča in sprejema spremembe o obsegu in pravilih obiska knjižnice glede na možnosti in na ukrepe vlade zaradi epidemije Covid-19.

Na deseti (10.) redni seji 16. 3. 2021 je obravnaval letno poročilo o delu knjižnice za leto 2020 in ugotavljal redno delovno uspešnost direktorice za leto 2020, sprejel usklajen finančni načrt in program dela za leto 2021.

Na enajsti (11.) redni seji 5. 10. 2021 se je svet knjižnice seznanil s polletnim poročilom knjižnice, sprejel predlog finančnega načrta za leto 2022 in predlog programa dela za 2022. Pod točko razno so se člani sveta seznanili s potekom projekta Čebela bere med in si ogledali pohištveno in drugo opremo, ki je bila pridobljena v okviru projekta.

Na dvanajsti (12.) redni seji 14. 12. 2021 se je svet seznanil s kratkim vsebinskim poročilom o delu knjižnice v letu 2021 ter obravnaval in sprejel poslovnik knjižnice, odpiralni čas ter cenik za leto 2022.

2 CILJI IN SPOROČILA

Cilji Knjižnice Radlje ob Dravi izhajajo iz zakonskih podlag, na podlagi katerih knjižnica izvaja knjižnično dejavnost kot javno službo in so natančneje določeni v 36. členu Zakona o knjižničarstvu, ki predpisuje:

»Knjižnice, ki izvajajo knjižnično javno službo, morajo imeti:

- *ustrezen obseg in izbor strokovno urejenega knjižničnega gradiva,*
- *ustrezno število ustrezno usposobljenih strokovnih delavcev,*
- *ustrezen prostor in opremo,*
- *ustrezno organizacijo knjižnične dejavnosti.«*

V poročilu poročamo o vseh navedenih pogojih in doseganju ali nedoseganju le teh.

Prav tako v poročilu poročamo o opravljenih storitvah in dejavnostih, ki jih Zakon o knjižničarstvu določa v 2. členu:

»Knjižnična dejavnost, ki je knjižnična javna služba, zajema:

- *zbiranje, obdelovanje, hranjenje in posredovanje knjižničnega gradiva,*
- *zagotavljanje dostopa do knjižničnega gradiva in elektronskih publikacij,*
- *izdelovanje knjižničnih katalogov, podatkovnih zbirk in drugih informacijskih virov,*
- *posredovanje bibliografskih in drugih informacijskih proizvodov in storitev,*
- *sodelovanje v medknjižnični izposoji in posredovanju informacij,*
- *pridobivanje in izobraževanje uporabnikov,*
- *informacijsko opismenjevanje,*
- *varovanje knjižničnega gradiva, ki je kulturni spomenik,*
- *drugo bibliotekarsko, dokumentacijsko in informacijsko delo.«*

In poročamo o opravljenih nalogah, ki so poleg nalog iz 2. člena zakona predpisane za splošne knjižnice v 16. členu zakona:

»Splošne knjižnice, ki izvajajo knjižnično dejavnost za prebivalstvo v svojem okolju, zagotavljajo storitve tudi za skupine prebivalcev s posebnimi potrebami.

Splošne knjižnice v okviru javne službe iz 2. člena tega zakona tudi:

- *sodelujejo v vseživljenjskem izobraževanju,*
- *zbirajo, obdelujejo, varujejo in posredujejo domoznansko gradivo,*

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2021

- zagotavljajo dostopnost in uporabo gradiv javnih oblasti, ki so splošno dostopna na elektronskih medijih,
- organizirajo posebne oblike dejavnosti za otroke, mladino in odrasle, ki so namenjene spodbujanju bralne kulture,
- organizirajo posebne oblike dejavnosti za otroke, mladino in odrasle s posebnimi potrebami,
- organizirajo kulturne prireditve, ki so povezane z njihovo dejavnostjo.

Splošne knjižnice so vključene v nacionalni vzajemni bibliografski sistem.

Splošne knjižnice lahko opravljajo tudi gospodarsko dejavnost, če je ta oziroma njen prihodek namenjen opravljanju knjižnične dejavnosti kot javne službe.

Splošna knjižnica lahko prenese posamezne naloge iz druge alinee na osrednjo območno knjižnico ali v soglasju z njo na drugo knjižnico s tega območja.«

Poglavitni cilj knjižnice je zadovoljstvo uporabnikov, zaposlenih in ustanoviteljev.

Za doseganje cilja moramo doseči posamezne cilje, ki si jih permanentno zastavljamo:

- vsem občanom zagotoviti dostop do kakovostnih knjižničnih storitev,
- spremljati novosti in posodabljati knjižnično dejavnost v skladu s potrebami sodobne družbe,
- uporabnikom omogočati dostop do knjižničnega gradiva in informacij iz lastne zbirke, zbirk drugih knjižnic in ostalih ponudnikov informacij,
- z ustrezno ponudbo prireditev in dejavnosti razvijati bralno kulturo, izboljšati kvaliteto življenja, kvalitetno preživljanje prostega časa in ne nazadnje prispevati k polnejšemu bivanju posameznikov,
- knjižnico oblikovati in vzdrževati kot prostor navdiha, učenja, srečevanja in druženja za vse prebivalce različne starosti, narodnosti, izobrazbe, veroizpovedi,
- skrbeti za motivirane zaposlene, ki jih odlikuje strokovnost, razvojna naravnost in prijaznost,
- sodelovati z organizacijami, ustanovami, društvi in zavodi na lokalnem, nacionalnem in mednarodnem nivoju.

Za doseg vseh ciljev moramo

- **poskrbeti za ustrezno število zaposlenih** in ustrezno strukturo strokovno usposobljenega kadra,
- **vzdrževati učinkovito mrežo** knjižnic in izposojevališč na svojem območju, da bodo imeli prebivalci območja, za katerega delujemo, dostop do knjižničnih storitev,
- **pridobivati knjižnično gradivo** in oblikovati knjižnično zbirko, ki bo v vsaki knjižnici ustrezna tako po strukturi, kot po aktualnosti in obsegu,
- **obdelati in pripraviti podatke o gradivu** v knjižnični zbirki tako, da bodo v največji meri v pomoč uporabnikom in strokovnim delavcem pri iskanju gradiva in informacij o njem,
- **poslovati z uporabniki** v času, ki je zanje najbolj ugoden in primerno obsežen glede na obisk,
- **poskrbeti za prostorske pogoje**, da bodo dovolj veliki za postavitev knjižničnega gradiva in komunikacijsko opremo, ki je nujna za dostop do informacij,
- **zagotavljati komunikacijsko, računalniško in programsko opremo**, potrebno za zaposlene in za obiskovalce knjižnice ter razviti kvalitetno informacijsko službo,
- **razvijati dodatne dejavnosti**, ki nam jih nalaga Zakon o knjižničarstvu, katerih cilj je vzpodbujanje bralne kulture in vključitev čim več prebivalcev v uporabo storitev, ki jih zavod ponuja.

Glede na omejitve pri sredstvih moramo natančno in skrbno izdelati načrt razvoja in porabe sredstev, ga vsako leto uskladiti z vsemi petimi občinami, saj je realizacija našega načrta v celoti odvisna od posluha posameznih lokalnih skupnosti. Žal v poročilih zadnjih nekaj let poročamo o stagnaciji na področju zaposlovanja potrebnih kadrov, o prenizkih sredstvih za dopolnjevanje ustrezne knjižnične zbirke in o ponekod še neustreznih prostorskih pogojih in pogojih opreme, zaradi česar zgoraj navedeni cilji niso uresničeni.

POSEBNI DEL

3 PODATKI O IZVAJANJU KNJIŽNIČNE DEJAVNOSTI V LETU 2021

Knjižnica Radlje ob Dravi pri izvajanju knjižnične dejavnosti beleži, spremlja in analizira podatke ter na podlagi ugotovitev prilagaja, spreminja in posodablja posamezne aktivnosti. Hkrati so podatki v različnih primerjavah pomembni kazalci uspešnosti dela. Predvsem so podatki kvantitativni in brez podrobnejše predstavitve suhoparni ter enostranski. Vedno bolj se tako izvajalci kot uporabniki zavedamo potrebe po **kvalitativnem vrednotenju učinka** izvajanja knjižnične dejavnosti kot javne službe, kar pa je veliko težje merljivo, manj objektivno in metodološko nedorečeno.

V nadaljevanju poročila smo tako zajeli konkretno merljive rezultate našega dela v letu 2021: prirast in stanje knjižnične zbirke, obisk knjižnice in izposajo, obratovalni čas, članstvo, število, vrste in obisk kulturnih prireditev ter podatke o zastopanosti kadrov, razpoložljivosti prostorov in opreme.

4 LETNI PRIRAST KNJIŽNIČNEGA GRADIVA in KNJIŽNIČNA ZBIRKA

4.1 LETNI PRIRAST KONVENCIONALNEGA GRADIVA

V letu 2021 smo kupili skupno 2.090 enot knjižničnega gradiva in v dar prejeli 450 enot. V letu 2020 smo kupili 2.305 enot knjižničnega gradiva, v dar smo prejeli 335 enot.

Nakup knjižničnega gradiva se je v letu 2021 znižal v primerjavi z nakupom v prejšnjem letu za 9 %, znižala so se tudi namenska sredstva za konvencionalno gradivo: za 6,4 %. V skupnem znesku je bilo namenskih sredstev za nakup gradiva v letu 2021 domala enako, oziroma 0,8 % več kot v letu 2020. Za 8 % so se povečala sredstva Ministrstva za kulturo za nakup gradiva, vendar pod pogojem, da se 20 % sredstev namenijo nakupu e-knjig v slovenskem jeziku in da se kupi elektronsko dostopne zvočne knjige. Knjižnica je iz lastnih sredstev načrtovala za nakup gradiva 3.000 €, vendar je zaradi nižjih lastnih prihodkov lahko namenila 1.047 €. Sredstev iz občinskih proračunov je bilo enako kot leto prej. V letu 2021 je bila povprečna cena kupljenega konvencionalnega gradiva za 3,7 % višja kot leto prej; znašala je 23,97 €, v letu 2020 pa 23,12 €.

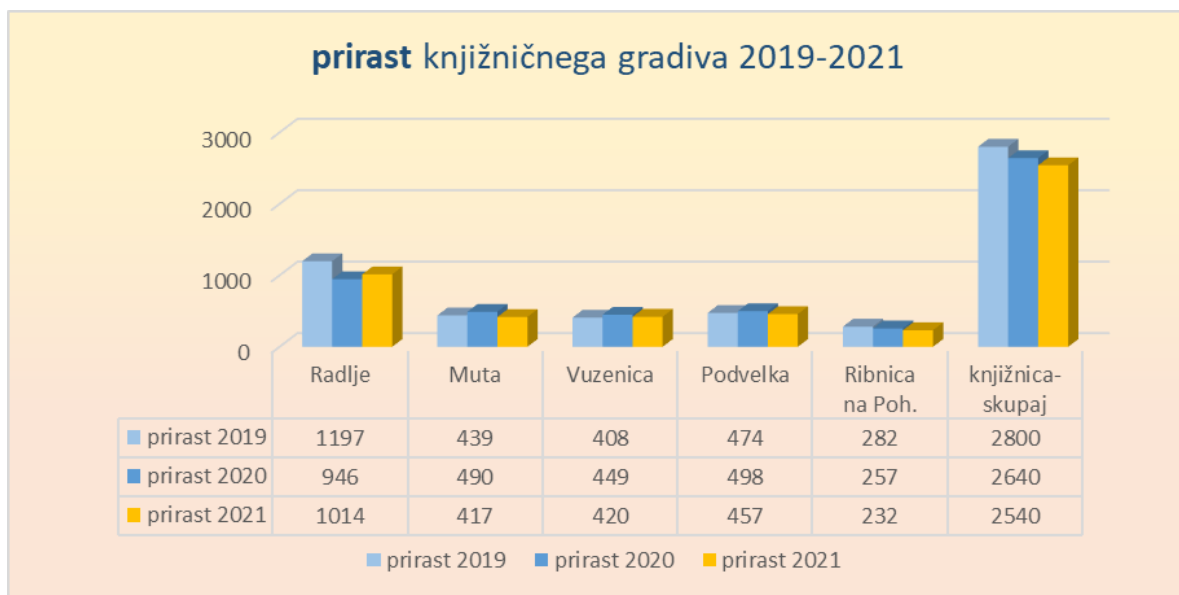
Prirast gradiva v letu 2021 po oddelkih knjižnice:

nakup in prirast knjižničnega gradiva 2021		nakup	dar	skupaj	število prebivalcev	prirast izvodov na 1000 prebivalcev
RADLJE	naslovi	709	247	954	6.168	164
	izvodi	721	293	1.014		
MUTA	naslovi	349	59	408	3.407	122
	izvodi	356	61	417		
VUZENICA	naslovi	390	27	417	2.634	159
	izvodi	392	28	420		
PODVELKA	naslovi	408	34	442	2.342	195
	izvodi	420	37	457		
RIBNICA	naslovi	201	30	231	1.147	202
	izvodi	201	31	232		
SKUPAJ	naslovi	1.400	322	1.716	15.698	162
	izvodi	2.090	450	2.540		

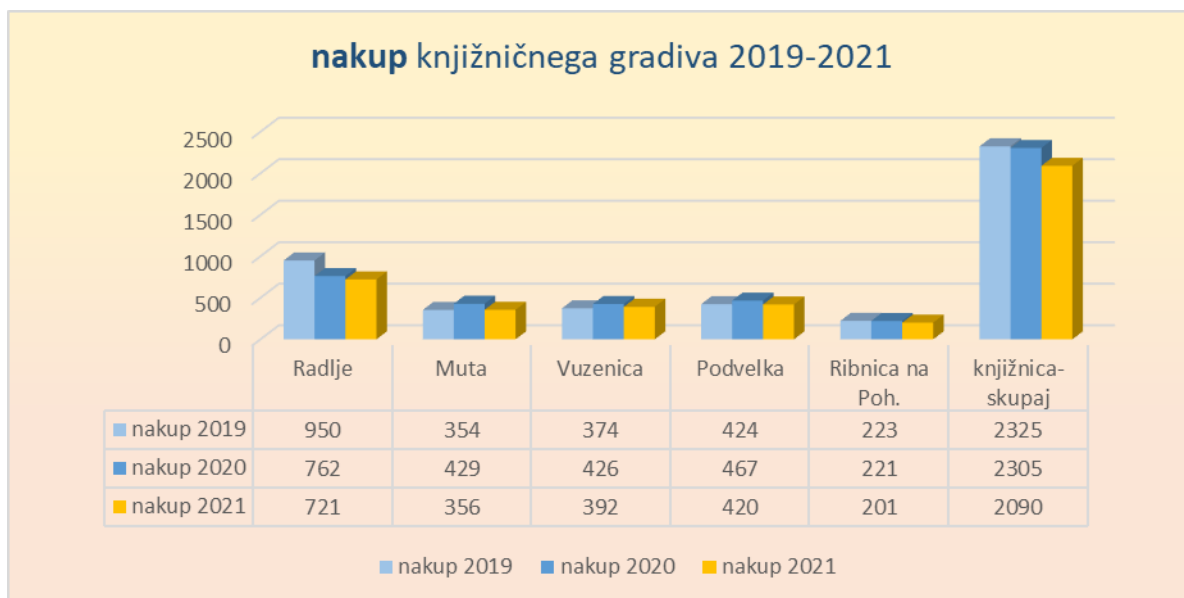
Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2021

Nakup konvencionalnega gradiva je torej v letu 2021 za 10,5 % nižji kot v letu prej in znaša 133 enot gradiva na 1000 prebivalcev, celoten prirast gradiva pa znaša 162 enot gradiva na 1000 preb. **V letu 2021 (kot tudi v letih 2013-2020) nismo dosegli predpisanega minimalnega prirasta gradiva, kot ga predvideva Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe** (222 enot gradiva na 1000 prebivalcev + periodika). Po Strokovnih priporočilih in standardih za splošne knjižnice, ki veljajo od marca 2018 pa je priporočen minimalni prirast 250 enot knjig in brošur plus periodika.

Iz grafa je razviden celoten prirast gradiva (nakup in dar) po oddelkih knjižnice in sicer za pretekla tri leta: 2019, 2020 in 2021:

Iz spodnjega prikaza je razviden **nakup knjižničnega gradiva** v zadnjih treh letih.

Večleten nezadosten nakup gradiva se odraža v knjižnični zbirki kot celoti, ki postaja manj aktualna za uporabnike. Knjižnica po drugi strani vzdržuje aktualnost, torej število prirasta novih naslovov, čemur zaradi prenizkih sredstev ne more slediti tudi prirast izvodov. Posledično je zbirka vedno bolj razpršena, kar je za uporabnike spet neugodno, predvsem za otroke ter starejše člane knjižnice, ki so zaradi manjše mobilnosti vezani na obisk svoje najbližje knjižnice.

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2021

Povečanje sredstev za nakup gradiva je nujno in še bolj potrebno v časih, ko uporabniki bolj kot kdaj prej potrebujejo brezplačne javne storitve, ki jim zagotavljajo pomoč pri šolanju, iskanju zaposlitve, dostopu do informacij in nasploh pri izboljšanju kvalitete življenja.

Prirast gradiva v letu 2021 - po vsebini

	Strokovno gradivo (naslovi)	% od vseh naslovov	Leposlovje (naslovi)	% od vseh naslovov	Za otroke in mladino (naslovi)	% od vseh naslovov	Vsi naslovi
Radlje	491	51	463	49	202	21	954
Muta	147	36	261	64	130	32	408
Vuzenica	195	47	222	53	145	35	417
Podvelka	191	43	251	57	129	29	442
Ribnica	76	33	155	67	63	27	231
Skupaj	875	51	841	49	542	32	1.716

Prirast 2021	izvodi	naslovi	% strokovne literature	% leposlovja	% mladinske literature	% literature za odrasle
Knjižnica Radlje ob Dravi	2.540	1.716	50,99	49,01	31,59	68,41

Nakup 2021	izvodi	naslovi	% strokovne literature	% leposlovja	% mladinske literature	% literature za odrasle
Knjižnica Radlje ob Dravi	2.090	1.400	51,36	48,64	32,36	67,64

Tako nakup kot celoten prirast knjižničnega gradiva po strukturi (vsebinski) odstopa od priporočenih meril, ki so zapisana v 12. členu Pravilnika o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe, ki predvideva, da letni prirast knjižničnega gradiva sestavlja: 60% naslovov strokovnega in 40 % naslovov leposlovnega gradiva, ob čemer se upošteva, da je otrokom in mladini namenjeno 25 – 30 % naslovov gradiva v okviru letnega prirasta. Pravilnik dopušča do 2 % odstopanja.

Strokovna priporočila in standardi za splošne knjižnice 2018-2028 pa pri oblikovanju knjižnične zbirke predvidevajo tudi večje upoštevanje potreb dejanskih in potencialnih uporabnikov ter drugih specifik posameznega okolja, kjer knjižnice delujejo in priporočajo razmerje strokovno : leposlovno gradivo 50:50, priporočeno število naslovov za otroke in mlade pa znaša 30 % naslovov celotne zbirke. **Z ozirom na strokovna priporočila torej ugotavljamo, da je prirast po sestavi povsem ustrezen v knjižnici kot celoti**, ne pa tudi v posameznih enotah knjižnice. V manjših knjižnicah se bolj upošteva specifičnost okolja in potrebe po gradivu, torej pretežno kupi več gradiva za otroke in manj strokovnega gradiva nasploh.

Knjižnica se pri svoji nabavni strategiji zaveda, da s tem tudi oblikuje vlogo knjižnice v posameznem okolju in da vsakoleten prirast gradiva spreminja zbirko kot celoto. Zbirka sicer postaja vedno bolj prilagojena trenutnim uporabnikom, vendar mora knjižnica pri strateškem oblikovanju zbirke predvideti tako strukturo zbirke v prihodnjih letih, ki bo zadovoljila potrebe prihodnjih uporabnikov. To predvidevanje izjemno otežujejo hitre tehnološke spremembe in s tem hitre spremembe pri potrebah in navadah ljudi. Najverjetnejša in zato »najvarnejša« napoved knjižnice je, da bo knjižnica glede na hitre spremembe v dostopu do vsebin na strokovnih področjih in razmahu elektronskih knjig ostala trdna podpora družinskega branja in branja v osnovnih šolah ter odraslim bralcem vse do najstarejše

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2021

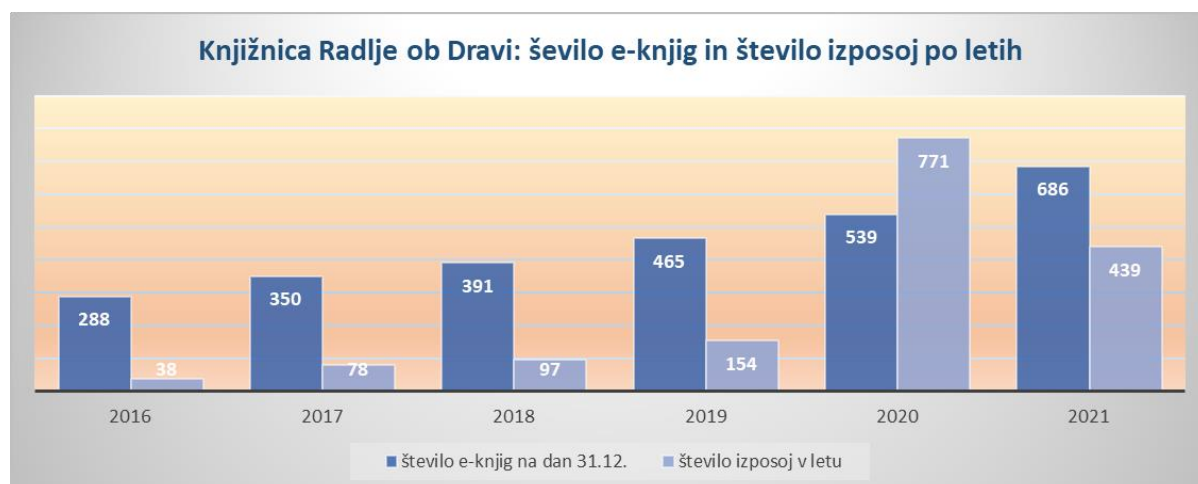
populacije. Strokovne knjige bodo potrebovali uporabniki kot vire verodostojnih informacij, pri čemer bodo imele prednost e-knjige, medtem ko lahko z ozirom na najnovejše raziskave in primerjave med branjem konvencionalnih knjig in knjig z ekranov z veliko gotovostjo predvidevamo, da se bo v prihodnje branje knjig na papirju veliko bolj promoviralo in predvsem ozaveščalo o vseh prednostih.

V zadnjih letih ugotavljamo, da se je izboljšala splošna informiranost in promocija knjižnih izdaj ter branja. Redno izhaja revija Bukla, ki je kot brezplačna revija na voljo tudi članom splošnih knjižnic, ažurne so spletne trgovine velikih in manjših založb, sprotne so informacije na portalu Dobreknjige.si, ki ga oblikujejo v glavnem slovenski knjižničarji. Uporabniki knjižnic so torej dobro obveščeni in od svojih knjižnic pričakujejo aktualno gradivo. Ne glede na široko zastavljene vloge knjižnice v konkretnem okolju, ki se prilagaja spremembam in potrebam uporabnikov, **ostaja ponudba knjižničnega gradiva osrednja ponudba knjižnice, ki je tudi najpogostejši razlog za obisk in uporabo knjižničnih storitev.**

V drugem letu, ki ga je zaznamovala epidemija Covid-19, je bilo povpraševanje po aktualnem gradivu podobno intenzivno kot v prvem letu življenja z epidemijo. S stalnim dotokom novega gradiva in učinkovito medoddelčno izposoj gradiva je kolektiv knjižnice omilil nezadostno ponudbo. Kot poročamo v naslednjem poglavju, je izposoja elektronskih knjig še vedno zelo nizka iz česar lahko sklepamo, da še vedno le manjši del uporabnikov poseže po elektronski izdaji knjige, četudi nudimo v zbirki e-knjig kar precej aktualnih naslovov.

4.2 ELEKTRONSKO GRADIVO

E-KNJIGE: Knjižnica Radlje ob Dravi je tudi v letu 2021 zagotavljala dostop do elektronskih knjig v slovenskem jeziku preko portala Biblos. Ob koncu leta smo v naši zbirki članom zagotavljali **686 naslovov** elektronskih knjig, to je 147 naslovov več kot ob začetku leta. V letu 2021 smo beležili **439 izposoj** elektronskih knjig, kar je seveda 43 % manj kot 771 izposojenih elektronskih knjig v letu 2020. Največji porast izposoje je bil v januarju, ko je potekala brezstična izposoja in v aprilu, ko je bila knjižnica deset dni povsem zaprta. Večina članov je po ponovnem odprtju spet segala po gradivu v fizični obliki. Iz spodnjega prikaza pa je razvidno, da je vsaj manjši porast izposoje beležen v vseh mesecih do konca leta, torej vsaj počasi prednosti e-knjige prepoznavajo tudi naši uporabniki.

Elektronska knjiga omogoča do 52 hkratnih izposoj posameznega naslova in je kot taka v naši ponudbi gradiva najustreznejša dopolnitev ponudbe aktualnih naslovov. Z elektronskimi knjigami bi najuspešneje skrajšali čas čakanja na aktualno gradivo – seveda za tiste izdaje, pri katerih je elektronska knjiga na voljo, oziroma je na voljo hkrati s fizičnim izvidom. Zaenkrat žal med ponujenimi elektronskimi knjigami še ni visokega deleža najaktualnejših knjig, se pa delež le-teh povečuje. Boljšo uporabo elektronskih knjig bi dosegli tudi z izboljšavami portala in poenostavitvijo dostopa do elektronskih knjig na portalu, k čemur se je skrbnik portala tudi zavezal. Poenostavitve bi bile predvsem

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2021

nujne za starejše uporabnike, za katere so elektronske knjige primerne predvsem zaradi možnosti povečave tiska in zaradi lažjega rokovanja s tabličnim računalnikom – najdostopnejšo in najprimernejšo elektronsko napravo.

V letu 2021 smo v okviru strokovnega izpopolnjevanja med uporabniki naše knjižnice izvedli anketo o uporabi elektronskih knjig na portalu Biblos in na podlagi rezultatov ankete ugotovili, da je med uporabniki potreba po večji promociji e-knjig ter po organiziranih usposabljanjih za izposajo e-knjig. Kolikor bodo razmere dopuščale, bomo izsledke ankete upoštevali in izboljšave vključili v program knjižnice. S temi prizadevanji in ustreznim dopolnjevanjem ponudbe e-knjig želimo izboljšati izposajo e-knjig, da bodo tudi vlaganja v zbirko e-knjig bolj upravičena. Ministrstvo za kulturo je splošne knjižnice namreč zavezalo, da 20 % prejetih sredstev za knjižnično gradivo namenimo za e-knjige.

ZVOČNE KNJIGE: V letu 2021 je Knjižnica Radlje ob Dravi prvič ponudila svojim uporabnikom tudi elektronsko dostopne zvočne knjige na portalu Audibook. Ponudba portala za knjižnice je oblikovana tako, da je možno zakupiti minimalno 100 naslovov in po željah dokupovati naslove zvočnih knjig. Odločili smo se za paket 100 naslovov, ki vsebuje tako strokovne kot leposlovne knjige. V letu 2021 smo beležili 17 izposoj, kar je v danih razmerah zadovoljivo. Smatramo namreč, da bo potrebne precej več promocije in vključitev zvočnih knjig v razna usposabljanja uporabnikov, da se jim bo ta oblika »branja z ušesi« približala.

4.3 KNJIŽNIČNA ZBIRKA

Knjižnična zbirka se oblikuje po strokovnih smernicah. Ustrezati bi morala tako po obsegu (4 enote gradiva na prebivalca), po strukturi, oziroma vsebini kot tudi po aktualnosti. Prirast gradiva je najpomembnejši dejavnik za učinkovito aktualizacijo zbirke ter oblikovanje zbirke po strukturi. Prav tako pa ima pomembno vlogo pri oblikovanju zbirke odpis gradiva.

Knjižnične zbirke v posameznih krajevnih knjižnicah, stanje 31.12.2021:

	zbirka 2020	+ prirast 2021	- odpis 2021	zbirka 2021	število enot na prebivalca
Radlje	37.728	1.014	367	38.375	6,22
Muta	15.219	417	181	15.455	4,54
Vuzenica	13.257	420	144	13.533	5,14
Podvelka	11.443	457	234	11.666	4,98
Ribnica	6.022	232	9	6.245	5,45
Zbirka skupaj	83.669	2.540	935	85.274	5,43

Kot je razvidno iz tabele ima Knjižnica Radlje ob Dravi kot celota **po obsegu povsem ustrezno zbirko** saj Pravilnik o pogojih za delovanje knjižnice kot javne službe določa, da: »Splošna knjižnica ima ustrezen obseg gradiva, če ima v osrednji, krajevnih in potujočih knjižnicah skupaj najmanj 3,7 enote gradiva na prebivalca svojega območja ...«. Pravilnik je veljaven od leta 2003, razmere in potrebe uporabnikov pa so se v tem času tako spremenile, da njegova določila niso več povsem ustrezna. Spremembe v družbi so upoštevane v novih Strokovnih priporočilih in standardih za splošne knjižnice 2018-2028, ki **predvidevajo vsaj 4 enote gradiva na prebivalca svojega območja in dodatno neknjižno zbirko ter zbirko revij in časopisov, vendar ne manj kot 10.000 enot gradiva v**

posamezni knjižnični zbirki. Nova strokovna priporočila tudi predvidevajo, da knjižnice pri oblikovanju posameznih zbirk **v večji meri upoštevajo potrebe in posebnosti okolja.**

Zaradi večletnih nizkih sredstev za nakup novega gradiva so naše zbirke premalo aktualne in deloma tudi neustrezno sestavljene. Predvsem v manjših zbirkah je manj strokovnega gradiva tako za odrasle kot za otroke in mladino. Zaradi vzdrževanja zbirke v ustreznem obsegu je tudi odpis gradiva manjši.

Zbirka je zaradi tega sicer pestrejša in številčnejša, vendar manj aktualna.

Tako kot prirast zbirke tudi odpis pomembno sooblikuje zbirko kot celoto in vpliva na njeno vsebinsko sestavo in aktualnost. Pri odpisu gradiva se ravnamo po strokovnih navodilih, ki jih je izdala strokovna služba NUK-a, po lastnih merilih in po statističnih podatkih o uporabi gradiva. Tako odpisujemo v glavnem poškodovano, obrabljeno, oziroma iztrošeno gradivo ter zastarelo gradivo po katerem ni več povpraševanja. V zbirki pa ostaja še vedno velik del gradiva, ki sicer ni veliko uporabljeno, hkrati pa ni zastarelo in je po vsaj enem kriteriju še vedno aktualno za uporabnike naših knjižničnih zbirk.

Siceršnji manjši odpis je tudi posledica strategije vsakoletnega nakupa novega gradiva, kjer zaradi nizkih namenskih finančnih sredstev in želje po pestri in vsebinsko ustrezni zbirki kupimo več različnih naslovov in manj izvodov posameznega naslova. Posledično skrbimo za učinkovito medoddelčno izposajo, vendar se z leti ne kopičijo izvodi gradiva, ki bi bili povsem nepotrebni in primerni za izločitev ter odpis.

Vsaki 5 let smo po Zakonu o knjižničarstvu dolžni izvesti inventuro knjižničnega gradiva, ki je seveda tudi v interesu knjižnice. Inventura, oziroma popis celotne zbirke v nekem trenutku poda namreč realne rezultate o dejanski zbirki na knjižnih policah. V juniju 2021 izvedena inventura gradiva je izkazala minimalen primanjkljaj gradiva, za katerega se lahko sčasoma še izkaže, da obstaja, vendar ob popisu ni bil zajet. Z razlogom primanjkljaja pri inventuri je bilo odpisanih 155 enot knjižničnega gradiva, kar predstavlja 0,18 % knjižnične zbirke.

5 OBRATOVALNI ČAS, OBISK, IZPOSOJA in ČLANSTVO v letu 2021

5.1 OBRATOVALNI ČAS knjižnice

V programu dela knjižnice za leto 2021 je bilo načrtovano, da bo knjižnica v vseh enotah odprta skupno **4475,5 ur.**

Čas tedenske odprtosti je bil načrtovan kot:

- redni odpiralni čas (januar-junij in september-december) s tedensko odprtostjo 97 ur in počitniški odpiralni čas (julij in avgust) s tedensko odprtostjo 55 ur.

Seveda se je pri načrtovanju upoštevala možnost, da se bo odpiralni čas v letu 2021 spremenil glede na razmere, povezane z epidemijo.

Zaradi vseh prilagoditev odpiralnega časa, ki so bili posledica ukrepov, povezanih z epidemijo Covid-19 in zaradi zaprtja knjižnice v aprilu, je bila knjižnica v letu 2021 skupno odprta **3506 ur, kar je 78 % od načrtovane odprtosti.**

Spremembe odpiralnega časa smo napovedali kar 7 krat v letu. Kot uspeh lahko štejemo dejstvo, da smo načrtovano spremenjen odpiralni čas lahko izvedli brez dodatnih zapiranj, ki bi bile posledica tveganih ravnanj, okužb, bolezni ali drugih z epidemijo povezanih nenačrtovanih odsotnosti zaposlenih. Uporabniki knjižnice so morali knjižnico obiskovati po štirih (4) različnih odpiralnih časih, ki so prikazani v spodnjih tabelah:

Odpiralni čas za brezstično izposajo, veljaven od 1. 1. do 31. 1. 2021:

Knjižnica	P	T	S	Č	P	S	N	TED.UR
Radlje ob Dravi	13-17	-	13-17	-	11-15	-	-	12
Muta		13-17	-	-	-	-	-	4
Vuzenica	13-17	-	-	-	-	-	-	4

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2021

Podvelka	-	-	-	13-17	-	-	-	4
Ribnica na Pohorju	-	13-17	-	-	-	-	-	4
Kapla	-	-	-	-	-	-	-	0
SKUPAJ:	8	8	4	4	4	-	-	28

Začasni prilagojeni odpiralni čas knjižnic, veljaven od 1.2. do 31.3. in od 12.4. do 16.5. 2021:

Knjižnica	P	T	S	Č	P	S	N	TED.UR
Radlje ob Dravi	10-17	10-17	10-17	10-17	10-15	-	-	33
Muta		13-17	-	-	11:30-15	-	-	7,5
Vuzenica	13-17	-	-	-	-	-	-	4
Podvelka	-	-	-	13-17	-	-	-	4
Ribnica na Pohorju	-	13-17	-	-	-	-	-	4
Kapla	-	-	-	-	-	-	-	0
SKUPAJ:	11	15	7	11	8,5	-	-	52,5

Zaprtje knjižnice:

V času od 1. 4. do 11. 4. je bila knjižnica povsem zaprta, torej tudi brez možnosti brezstične izposoje. Možne so bile informacije in pomoč po telefonu za uporabo elektronskih baz in izposajo elektronskih knjig. Omogočeno je bilo vračanje gradiva v zaboj pred osrednjo knjižnico Radlje.

Redni odpiralni čas knjižnic, veljaven od 17.5. do 30. 6. in od 1.9. do 31.12.2021:

Knjižnica	P	T	S	Č	P	S	N	TED.UR
Radlje ob Dravi	9-17	9-17	9-17	9-17	7-15	8-13	-	45
Muta		13-17	11:30-15	13-17	11:30-15	-	-	15
Vuzenica	12-17	-	10-15	-	10-15	-	-	15
Podvelka	9-12, 13-17	-	-	11-17	-	-	-	13
Ribnica na Pohorju	-	9-12, 13-17	-	-	-	-	-	7
Kapla	14-16	-	-	-	-	-	-	2
SKUPAJ:	22	19	16,5	18	16,5	5		97

Počitniški odpiralni čas knjižnic, veljaven od 1. 7. do 31. 8. 2021:

Knjižnica	P	T	S	Č	P	S	N	TED.UR
Radlje ob Dravi	9-17	9-12	9-17	9-15	9-15	9-12	-	34
Muta	-	13-17	-	-	11-15	-	-	8
Vuzenica	14-17	-	-	-	-	-	-	3
Podvelka	-	-	-	14-17	-	-	-	3
Ribnica na Pohorju	-	14-17	-	-	-	-	-	3
SKUPAJ:	10	12	6	11	10	3		51

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2021

Kot je razvidno iz zgornjih tabel, smo odpiralne časa prilagajali glede na situacijo in ukrepe, pri čemer smo predvidene obremenitve posameznih enot knjižnice tudi dosledno tedensko spremljali in bi odpiralne čase po potrebi tudi spremenili. Ugotavljali smo, da smo odpiralne čase primerno oblikovali, vsaj glede na potrebe posameznega okolja, seveda pa so bili uporabniki močno prikrajšani ne samo zaradi manjše dostopnosti knjižnice pač pa tudi zaradi ukrepov kot so:

- omejitve pri uporabi čitalnice,
- omejitve pri prostem iskanju gradiva na policah,
- omejitve zadrževanja srečevanj ter druženj v knjižnici,
- preverjanje PCT (preboleli, cepljeni, testirani) pogoja od 6. 9. 2021,
- preverjanje PCT pogoja s predložitvijo osebne dokumenta od 15. 9. 2021,
- omejeno izvajanje prireditev in dejavnosti za spodbujanje branja in obiskovanja knjižnice.

Število ur odprtosti ter izposoje in obiska na uro v letu 2021 je razvidno iz spodnje tabele:

	Radlje	Muta	Vuzenica	Podvelka	Ribnica na Pohorju	Kapla	Knjižnica skupaj
Načrtovana odprtost	2173	709,5	627	565	321	80	4475,5
Dejanska odprtost	1831	542	420	404	263	46	3506
Index dejanske odprtosti glede na načrtovano	84	76	67	72	82	58	78
Izposoja na uro	31,5	39,7	25,7	30,7	17,7	4,7	30,6
Obiskovalcev na uro	13,7	16,9	10,5	10,3	8,4	2,7	12,9

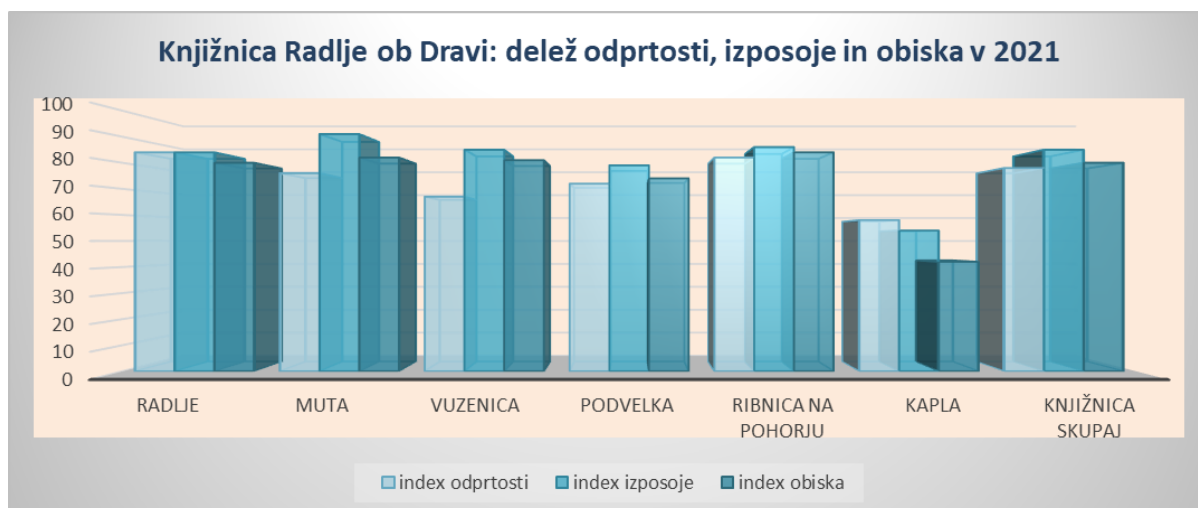
Podatki iz zgornje tabele prikazujejo zmanjšanje odprtosti posameznih enot knjižnice, pa tudi zelo pomembna podatka: povprečno število obiskovalcev in izposojenih enot gradiva v eni uri odprtosti po posameznih oddelkih knjižnice. **Če primerjamo oba podatka z letom 2020, sta se tako obisk kot izposoja na uro odprtosti zmanjšala v vseh oddelkih knjižnice** (nikjer ni index 100 ali več), vendar sta se v večini oddelkov in v skupnem merilu **zmanjšala za manj kot se je zmanjšala dostopnost, oziroma odprtost.**

	Radlje	Muta	Vuzenica	Podvelka	Ribnica na Pohorju	Kapla	Knjižnica skupaj
Izposoja na uro 2019	36,9	42,4	27,7	32,6	22,1	9,7	34,6
Izposoja na uro 2020	37,3	43,5	30,2	39,1	20,7	8,7	35,9
Izposoja na uro 2021	31,5	39,7	25,7	30,7	17,7	4,7	30,6
Index 2021/2020	84	91	85	79	86	54	85
Obiskovalcev na uro 2019	12,3	16,6	12,1	11,8	9,6	8,1	12,6
Obiskovalcev na uro 2020	17,1	20,6	12,9	14,0	10,0	6,5	16,1
Obiskovalcev na uro 2021	13,7	16,9	10,5	10,3	8,4	2,7	12,9
Index 2021/2020	80	82	81	74	84	42	80

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2021

Zmanjšana uporaba knjižničnih storitev je na Kapli, kjer so veljala kombinirana pravila, saj se knjižnica nahaja v osnovni šoli ter v osrednji knjižnici, kjer je zaznati manjši obisk, oziroma je število obiskovalcev na uro 80 % ob 84 % dostopnosti. Vendar moramo upoštevati, da je osrednja knjižnica največ odprta in je že zato tako obiska kot izposoje na uro številčno manj.

V spodnjem grafu je prikazana primerjava med deležem odprtosti in deležema izposoje ter obiska na uro odprtosti. Na osnovi deležev lahko opredelimo kot uspešno izvedeno knjižnično dejavnost v vseh enotah, kjer sta indeksa izposoje in obiska enaka ali višja od indeksa odprtosti, torej tudi v knjižnici kot celoti.

Številčno vrednotenje in predstavljanje seveda omogoča lažjo primerjavo, vendar noben prikaz ni celosten ali povsem objektivni. **Knjižnico v tem obdobju najbolj zanimajo podatki, iz katerih je mogoče razbrati, v kolikšni meri se je ohranil interes za obiskovanje knjižnice in posledično branje in koliko se je uspela učinkovito odzivati na vse vrste izzivov, ki so bili povezani z epidemiološkimi omejitvami.** V tem prikazu je upoštevana samo najočitnejša omejitev: število ur odprtosti, niso pa seveda upoštevane vse druge omejitve, ki smo jih že našli in so pomembno vplivale na manjši obisk in uporabo knjižničnih storitev.

5.2 Obisk knjižnice v letu 2021

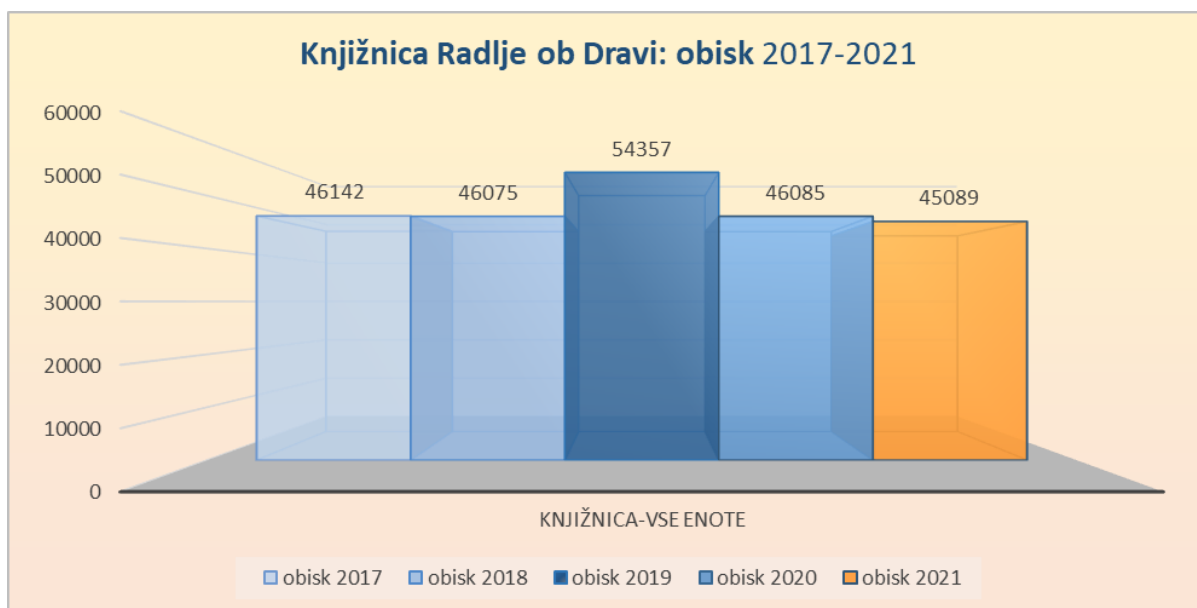
Knjižnico Radlje in njene enote **je v letu 2021 z namenom izposoje gradiva** (tudi vračila gradiva, podaljšanja, uporabe gradiva v čitalnici) **obiskalo 45.089 uporabnikov**; kar je za 2 % manj kot v letu 2020, ko je bilo tovrstnega obiska **46.085**. Ko obisku z namenom izposoje gradiva prištejemo **2.494** obiskov z namenom udeležbe na dejavnostih in prireditvah, pa je knjižnico v letu 2021 skupno obiskalo **47.583** obiskovalcev in članov, v letu 2020 pa **48.246**. **Obisk v celoti se je torej v letu 2021 v primerjavi s preteklim letom zmanjšal za 1 %**. Podrobnejši podatki o obisku prireditev in dejavnosti so podani v nadaljevanju poročila pod točko 6.

Manjši obisk je povsem realen tudi v letu 2021 in ga lahko razložimo v povezavi z manjšo odprtostjo, ki smo jo prikazali v prejšnjem poglavju. Pri podrobnejši analizi obiska je povsem realen tudi manjši obisk predšolskih otrok in mladih do 15. leta starosti. Omejitve pri druženju ter izvajanju dejavnosti za spodbujanje branja so na to populacijo najbolj vplivale. Velika omejitev pri obisku je bilo tudi izpolnjevanje pogoja PCT (preboleli, cepljeni, testirani) za otroke, starejše od 12 let. Samo deloma smo še večji upad pri otrocih lahko preprečili z uvedbo nove oblike sodelovanja z vrtci: Sovica v vrtcu.

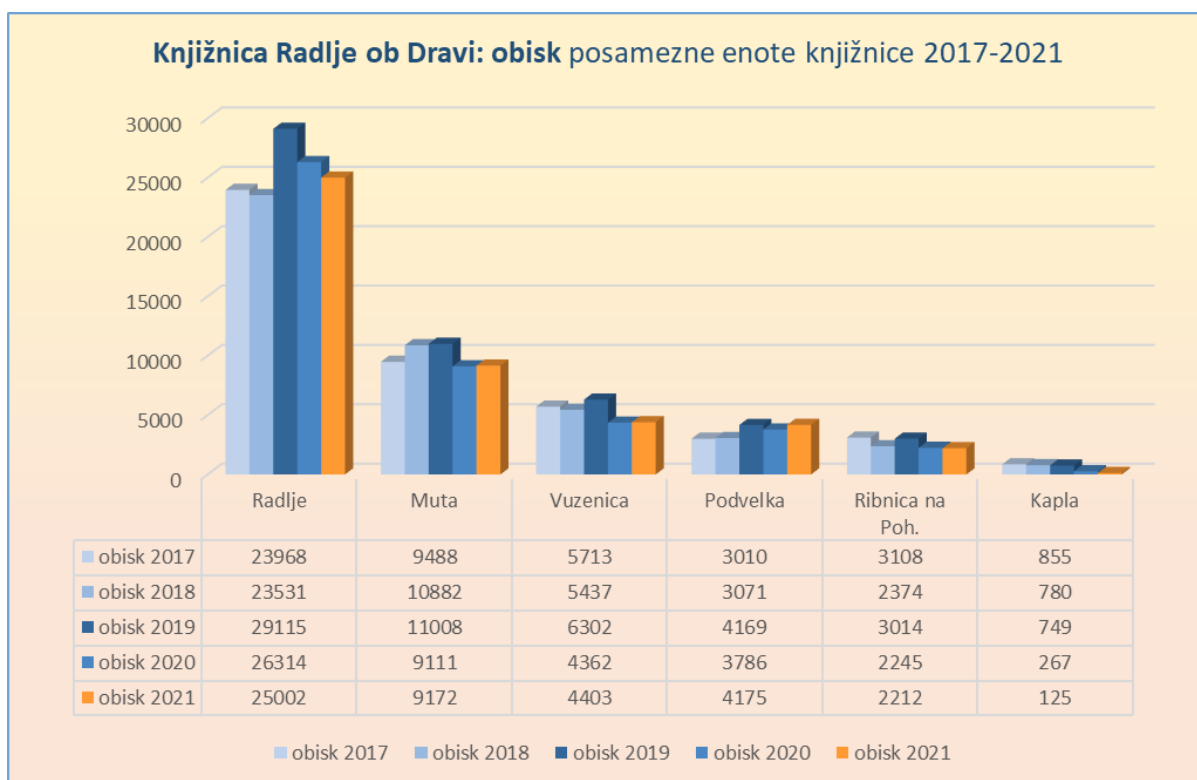
Kot smo že pojasnili bi bilo realno pričakovali še nižji obisk knjižnice, saj je bila **dostopnost – odprtost 78 %, dosežen obisk, merjen z deležem obiskovalcev na uro odprtosti pa 80 %**.

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2021

Obisk v Knjižnici Radlje ob Dravi nazorno prikazujeta spodnja grafa:

In obisk po posameznih enotah – krajevnih knjižnicah:

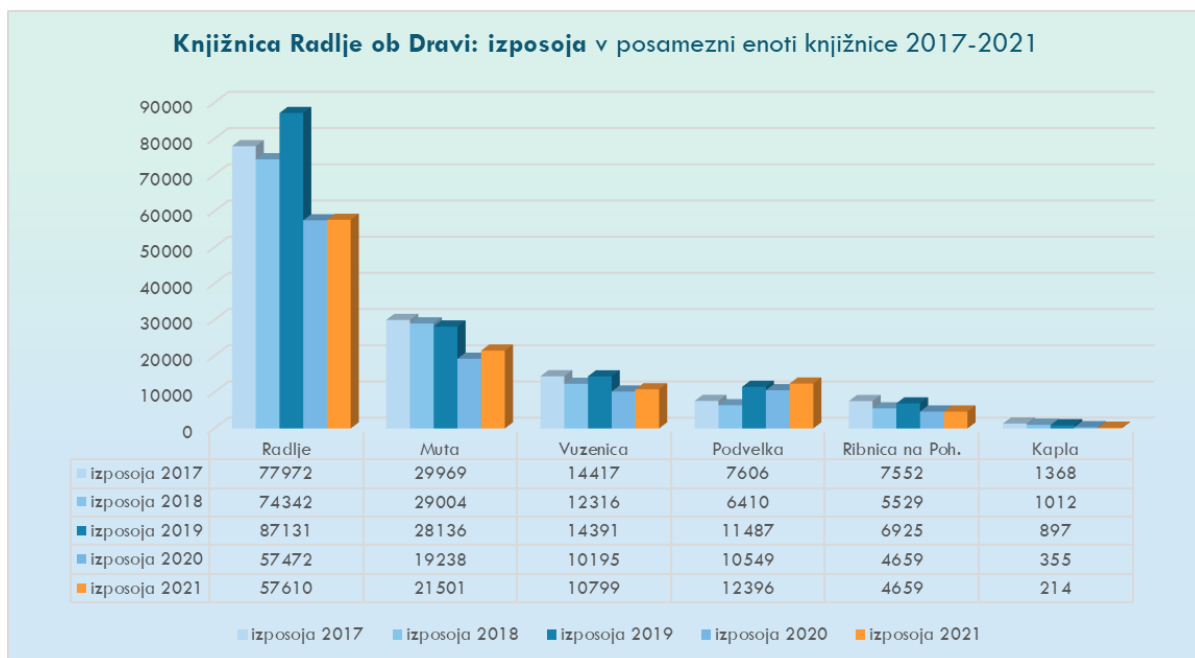
Ob predstavljanju podatkov je potrebno opozoriti še na majhnost vzorcev na katerih se statistični podatki beležijo. Gre za majhna lokalna okolja in male knjižnice, kjer že manjša odstopanja navzgor ali navzdol pomenijo v procentualnem prikazu veliko, ali vsaj veliko več kot bi velika odstopanja pomenila v večjem vzorcu. Zato je nazorneje, da predstavimo številke, ki jih je potrebno tudi vsebinsko upoštevati, oziroma razumeti na resnični podlagi.

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2021

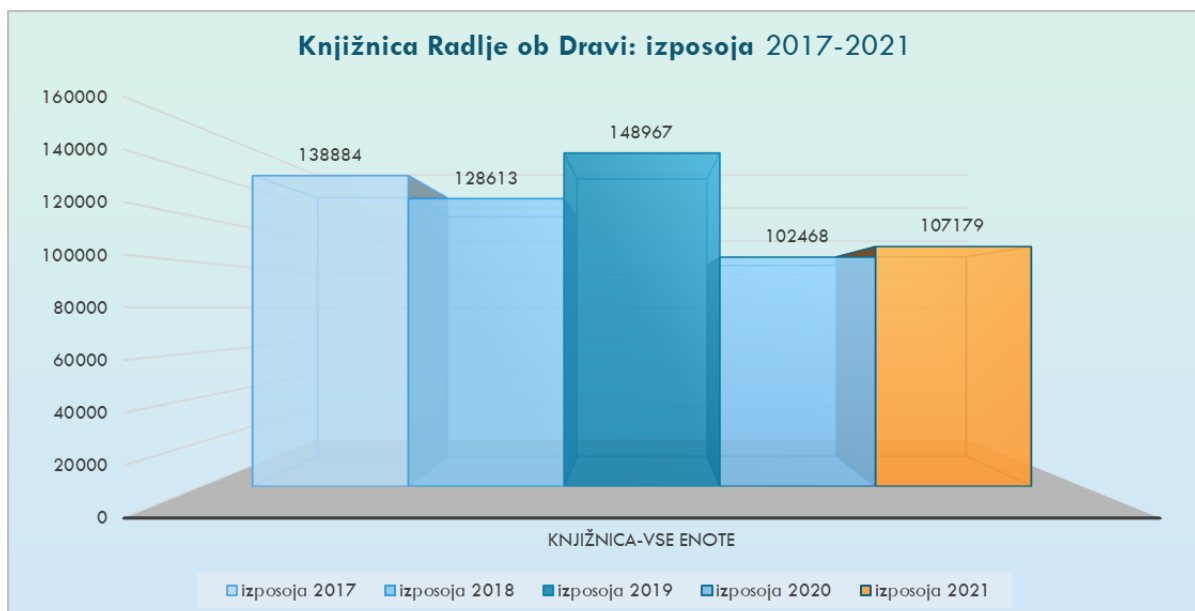
5.3 Izposoja gradiva

V letu 2021 smo izposodili 107.179 enot gradiva, v letu 2020 pa 102.468 enot, torej smo v letu 2021 izposodili za 5 % gradiva več kot v preteklem letu. Meritev izposoje zajema vso gradivo v fizični obliki, ki smo ga izposodili v knjižnici in na dom.

Izposoja gradiva nazorno prikazujeta spodnja grafa:

Izposoja gradiva v knjižnici kot celoti:

Z upoštevanjem ur odprtosti knjižnice bi pričakovali, da bo izposoja gradiva v primerjavi s preteklim letom še večja, vendar so na izposajo bistveno vplivali še vsi drugi dejavniki in omejitve, ki smo jih že našli v prejšnjih poglavjih. Tako kot obisk se je občutno zmanjšala izposoja gradiva pri mladini do 15. leta starosti. Zelo dobro se je ohranila izposoja gradiv, ki so vključena v dejavnosti za spodbujanje branja, kot so: Sovica v vrtcu in bralna značka za odrasle. Učinkovito je bila izvedena tudi počitniška

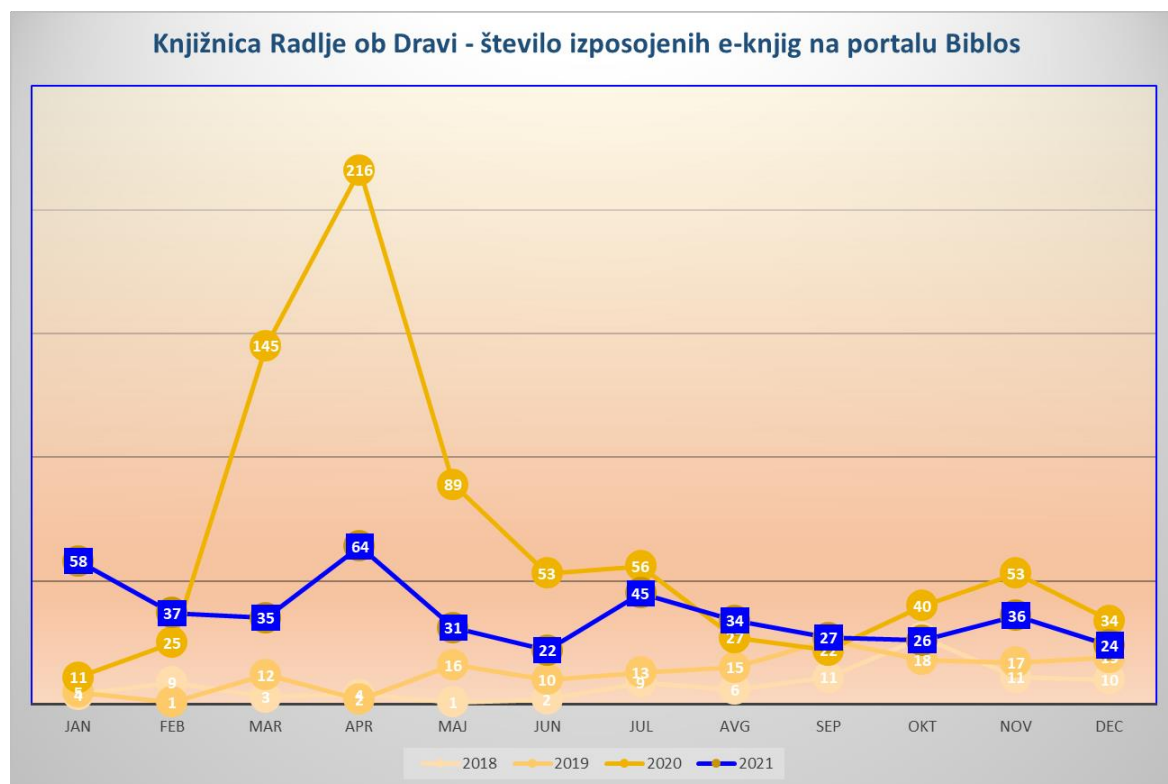
Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2021

bralna akcija Počitalci, ki prav tako spodbuja osnovnošolce in dijake k branju ter izposoji knjig. Žal pa teh oblik ni bilo možno izvajati v polni meri in so tako izostale številne priložnosti za motiviranje za obisk knjižnice in izposajo knjig.

Zagotavljanje novega in aktualnega gradiva je zagotovo vplivalo na dobro izposajo gradiva na dom. Vrnjeno gradivo smo v prvih mesecih leta 2021 še vedno puščali v t. i. karanteni, ki pa je bila kasneje odpravljena z opozorilom za bralce, da obstaja sicer mala možnost, da bi se okužba lahko prenesla tudi preko izposojenega gradiva. Do danes nismo beležili nobenega primera, ko bi uporabniki prijavili ali poročali, da bi v knjižnici izposojeno gradivo lahko bilo vzrok za okužbo. Z rednim vračanjem izposojenega gradiva in kroženjem aktualnega gradiva med bralci je bila dostopnost do gradiva pomembno izboljšana. Ker smo v pretežnem delu leta priporočali vnaprejšnje naročanje gradiva, da so bili obiski čim krajši, je bil interes za aktualno gradivo še večji. Posledično je bila manjša izposoja naključno, trenutno izbranega gradiva s knjižnih polic.

V naši poklicni praksi smo se v tem obdobju srečevali z bralci, na katere je branje knjig zelo pozitivno vplivalo, saj jim je pomenilo odmik od vsakodnevnih dogajanj, povezanih z epidemijo Covid-19. Prav tako pa ni bilo malo sicer dobrih bralcev, ki v času omejitev niso mogli brati zaradi motenj pozornosti ali občutij tesnobe in nemira.

Elektronskih knjig na portalu Biblos so si naši člani v letu 2021 izposodili 439, v letu 2020 pa 771. V letu 2021 so si naši člani tudi prvič izposodili 17 elektronskih zvočnih knjig na portalu Audibook.

V letu 2021 beležimo za 25 % povečano **medknjižnično izposajo**, s katero omilimo pomanjkanje strokovnih gradiv. V letu 2021 smo si iz drugih knjižnic za naše člane izposodili 114 enot gradiva, v letu 2020 pa 91 enot. Tudi medknjižnična izposoja drugim knjižnicam se je povečala in sicer za 36 %. Drugim knjižnicam smo iz naše zbirke po medknjižnični izposoji v letu 2021 izposodili 30 enot gradiva, v letu 2020 pa 21 enot.

Medknjižnična izposoja je za naše člane zelo ugodna v primerih, ko si gradivo lahko izposodimo iz koroških knjižnic: Dravograd, Ravne in Slovenj Gradec, saj je na posameznem območju za člane

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2021

brezplačna. Od vseh 114 medknjižničnih izposoj je bilo kar 111 izposoj iz koroških knjižnic. Sicer je iz drugih splošnih knjižnic po Sloveniji izposoja plačljiva: 10 € na enoto gradiva, kar pa je pogosto še vedno ugodneje kot drugi stroški, ki bi jih uporabniki imeli pri pridobivanju določenega gradiva.

5.4 ČLANSTVO

V registru članov Knjižnice Radlje ob Dravi je bilo ob koncu leta 2021 **vpisanih 4.042 članov, kar je 25,7 % prebivalcev**. V letu 2021 je vsaj enkrat evidentirano uporabilo knjižnične storitve **2.860 članov, kar je 18,2 % prebivalstva**. Število aktivnih članov se je v primerjavi z letom 2020 zmanjšalo za 7,8 % in je zelo podobno kot v letu 2019, ko je bil delež aktivnih članov 18,4 % prebivalcev. Po posameznih občinah / krajevnih knjižnicah je bila aktivnost članov v letu 2021 različna: razen v knjižnici Muta in Ribnica na Pohorju, se je v vseh enotah aktivnost članov zmanjšala, vendar niti zmanjšanja, niti povečanja števila aktivnih članov niso bila velika, kar prikazuje spodnja tabela. V podatkih o aktivnih članih je odražena tudi aktivnost članov v več oddelkih: če seštejemo aktivne člane po oddelkih dobimo 3.842 članov, torej kar 982 članov več kot 2.860 – to je odraz aktivnosti istih članov v več oddelkih, ki pa se beležijo v skupnem merilu le enkrat.

Za leto 2020 smo si porast aktivnih članov razlagali predvsem s povečanim elektronskim načinom dostopa do gradiva in nasploh do knjižničnih storitev, za kar je potrebno urejeno članstvo pri posamezniku. Predvidevamo, da je večino teh članov še vedno aktivnih. Kot lahko razberemo iz podatkov v nadaljevanju in iz podrobnejših analiz stanja, je precej manjše število aktivnih članov med osnovnošolci ter med odraslimi zaposlenimi in nezaposlenimi osebami. Zagotovo so omejitveni ukrepi, predvsem preverjanje PCT pogoja na aktivnost članov vplivali v veliki meri.

V letu 2021 smo pridobili **230 novih članov**. Vpis novih članov se je v primerjavi z lanskim letom zvišal za 28,5 %. V letu 2020 je bilo novih članov 179, leto pred tem pa 334. Glede na razmere smo z vpisom novih članov zadovoljni, saj si trend glede na razmere lahko brez težav pojasnimo. Ko se bo obseg dejavnosti za spodbujanje branja in s tem vabilo v knjižnico normaliziralo, bomo najverjetneje spet vpisovali več novih članov.

Spodnja tabela prikazuje delež aktivnih članov glede na število prebivalcev (potencialnih članov) po posameznih oddelkih knjižnice.

	ŠTEVILO PREB. SKUPAJ 1.7.2021	Število aktivnih članov	Delež aktivnih članov v %: 2021	Delež aktivnih članov v %: 2020	ŠTEVILO MLADIH DO 15. LETA	Število aktivnih članov do 15. leta	2021: Delež aktivnih članov do 15. leta v %	2020: Delež aktivnih članov do 15. leta v %
RADLJE	6168	2212	35,9	39,5	957	851	88,9	95,3
MUTA	3407	694	20,4	19	528	311	58,9	53,2
VUZENICA	2634	393	14,9	15,9	427	171	40,0	50,7
PODVELKA in KAPLA	2342	344	14,7	15,1	323	130	40,2	48,7
RIBNICA NA POH.	1147	199	17,3	17,1	183	78	42,6	41,7
SKUPAJ	15698	2860	18,2	19,7	2418	1226	50,7	55,8

Še vedno smo zadovoljni z aktivnostjo predšolskih in šolskih otrok, ki je 50,7 % in tako spet nižja kot v letu prej in pomeni, da ne dosegamo predpisane aktivnosti, ki je 60 % vseh potencialnih članov te ciljne

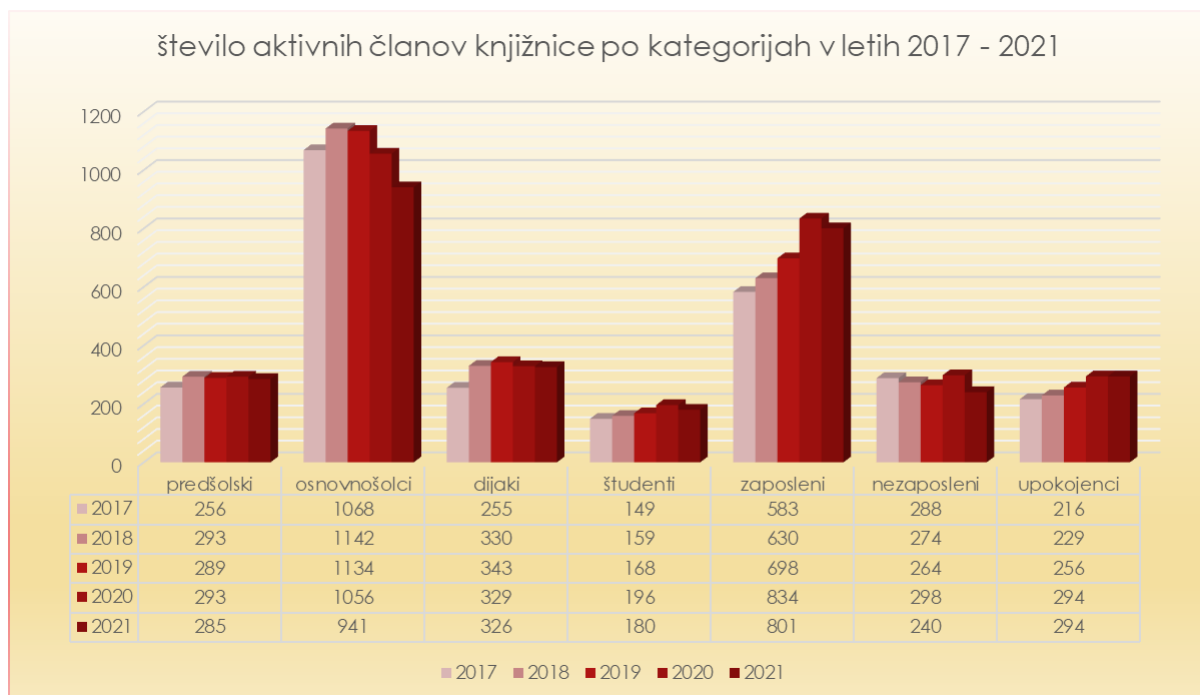
Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2021

populacije. Čeprav je stanje skrb vzbujajoče, smo tak trend zaradi vseh omejitev pri obisku knjižnice in onemogočenega izvajanja dejavnosti za spodbujanje branja, pri tej ciljni publiki tudi pričakovali. Upad aktivnosti otrok in mladih ter s tem povezanega obiska in izposoje se je odrazil v treh krajevnih knjižnicah, v dveh pa je tudi porasel, kar tudi priča o tem, da so se tako knjižnica kot šole in vrtci v različnih okoljih različno odzivali na izzive epidemije. Pri tem je nujno upoštevati, da so pričakovani boljši obiski te populacije v enotah, kjer sta šola in vrtec bližje knjižnici.

Tudi v letu 2021 ne dosegamo zadostnega vpisa odraslih prebivalcev, ki znaša 13,9 %; po strokovnih predpisih pa naj bi dosegal 40 % včlanjenih potencialnih uporabnikov. Največjo in pogosto odločilno oviro pri vpisu predstavlja potencialnim članom nepreglednost nad izposojenim gradivom, če je v družini včlanjenih več članov ter posledično večja verjetnost, da prihaja do zamujanja pri vračilu gradiva in do s tem povezanih stroškov. Druga ovira za odrasle člane je plačilo letne članarine, ki je v letu 2021 znašala 8 € za zaposlene in 5 € za študente, kmete in upokojece. Tako si še vedno več družinskih članov izposoja z eno izkaznico, v knjižnici pa lahko le v primeru, da si vsak posamezni član izposoja s svojo izkaznico, beležimo realne podatke o članih in njihovi aktivnosti.

Pri merilih o aktivnem članstvu in odstotku včlanjenega prebivalstva med člane knjižnice je potrebno upoštevati specifiko okolja. V naših občinah je malo strnjenih naselij, torej je razseljenost prebivalstva velika. Prav tako je potrebno upoštevati, da se iz našega okolja velik delež prebivalstva vozi v šole in na delo drugam – izven območja petih občin, kjer deluje Knjižnica Radlje ob Dravi in tako kot druge storitve, poiščejo prebivalci tudi knjižnične storitve v drugih krajih.

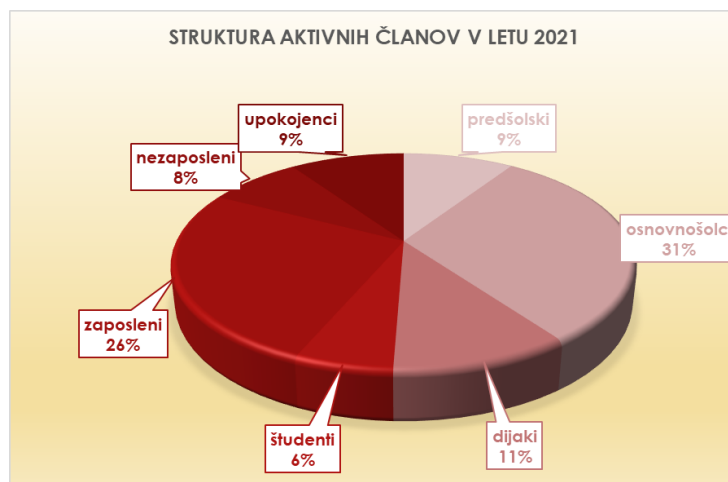
Aktivni člani po kategorijah v obdobju od 2017 do 2021:

Iz večletnega prikaza podatkov je razvidno, da se tudi aktivnost odraslih kategorij članov izboljšuje. Aktivnost članov in nove vpise lahko povečamo na eni strani z aktualno knjižnično zbirko ter na drugi strani z ustreznimi prireditvami in dejavnostmi, ki privabijo v knjižnico populacije, ki sicer knjižnične ponudbe ne uporabljajo. Oboje je seveda pogojeno z zadostnimi sredstvi in ustreznim številom strokovnih kadrov.

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2021

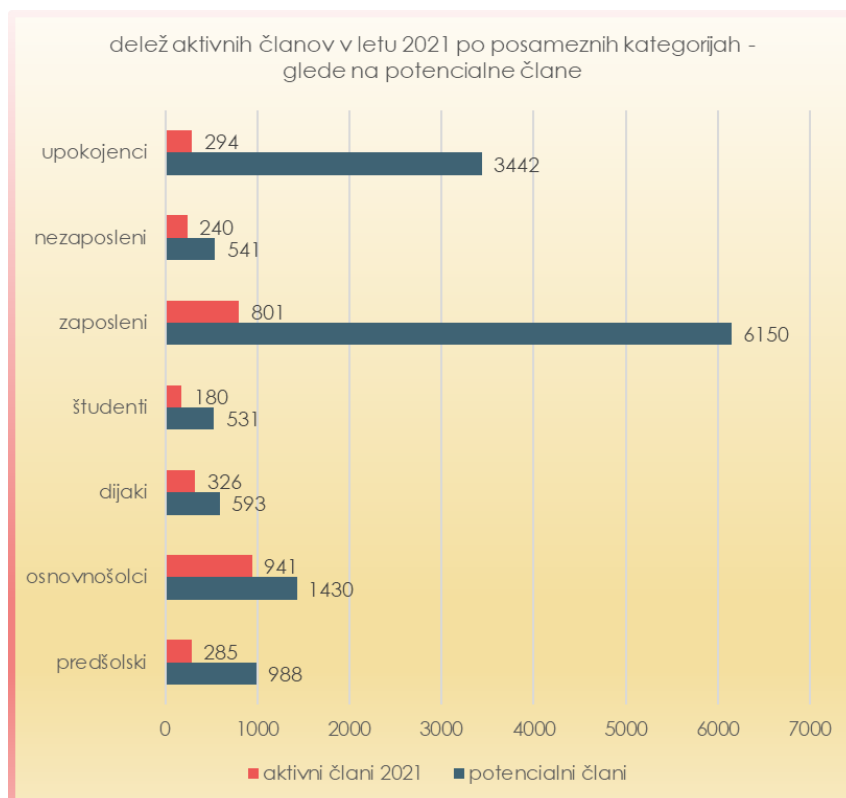
Struktura aktivnih članov v letu 2021 je razvidna iz prikaza:

Struktura aktivnih članov v Knjižnici Radlje ob Dravi je predvsem pokazatelj, za katere člane so knjižnične storitve dovolj zanimive, pri katerih kategorijah članov pa je potrebno vložiti še več pozornosti, da se jim knjižnične storitve približajo.

Za realno predstavitev podatkov je potrebno vključiti demografske podatke o strukturi, oziroma statusu potencialnih uporabnikov, torej vseh prebivalcev petih občin, za katere knjižnica izvaja knjižnično dejavnost.

Delež aktivnih članov glede na potencialne člane po posameznih kategorijah prikazuje spodnji graf. Vir podatkov: Statistični urad RS.

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2021

- **50,7 % predšolskih otrok in osnovnošolske mladine** je včlanjene v knjižnico. Včlanjenost v letu 2021 je spet nekoliko nižja kot sicer, ko praviloma presega 60 %, kot tudi predvidevajo strokovni predpisi.

- Dijaki predstavljajo 11 % vseh aktivnih članov knjižnice. V šolskem letu 2020/2021 je bilo v naših občinah 593 dijakov, torej je v naše knjižnice včlanjenih **55 % dijakov**, kar je veliko, če upoštevamo, da so šolske knjižnice na srednjih šolah dokaj dobro založene in da se večina dijakov šola izven kraja bivanja, torej jih kar precej najverjetneje tudi knjižnice uporabi v krajih šolanja. Ob tem ne smemo zanemariti dejstva, da je malo dijakov stalnih bralcev in jih večina bere zgolj za šolo obvezno literaturo.

- Študenti so med našimi člani zastopani s »samo« 6 %, zato je razveseljiv podatek, da vključujemo med svoje člane še vedno skoraj **34 % študentov** (180 članov od vseh 531 vpisanih v študijskem letu 2020/2021), kar je za naše okolje veliko, saj vemo, da večina študentov iz naših občin v času študija ne stanuje doma ter da v naši knjižnični zbirki ni veliko študijskih gradiv.

- Od vsega delovno aktivnega prebivalstva v naših občinah samo **13 % zaposlenih** obiskuje knjižnico s svojo člansko izkaznico. Seveda predvidevamo, da je uporabnikov več kot izkazuje statistika, le da niso včlanjeni in tako niso zajeti v naših statističnih podatkih. Iz grafa, ki prikazuje aktivne člane za pet let po kategorijah, je razvidno, da se je tudi število zaposlenih članov z leti večalo, kar pomeni, da so naša prizadevanja za vključitev te populacije med aktivne člane knjižnice pravilno zastavljena.

- Nezaposleni člani so zastopani »samo« z 8 %, vendar 240 nezaposlenih članov predstavlja **44 % vseh registriranih brezposelnih** v decembru 2021, kar je v našem okolju dobro, saj se zavedamo, da je zaradi razseljenosti in malega števila večjih krajev tudi dostopnost do knjižnic za marsikoga močno otežena.

- Najnižja je včlanjenost upokojencev, kjer primerjamo število aktivnih članov s kategorijo upokojenec in število prebivalcev, ki so starejši od 65 let. V knjižnico je včlanjenih samo **8,5 % starejše populacije**. Če bi predvidevali, da starejši od 85 let zaradi različnih zdravstvenih težav težje uporabljajo knjižnične storitve in bi tako kot potencialne uporabnike upoštevali samo starejše med 65. in 85. letom starosti, bi bil delež aktivnih članov še vedno samo **10 %**. Tudi pri tej kategoriji članov večletni prikaz izkazuje rast aktivnih članov, kar je pokazatelj, da knjižnica dejavnosti za večjo prepoznavnost knjižničnih storitev za to populacijo izvaja v pravi smeri. Zagotovo je pri populaciji starejših več zdravstvenih razlogov, zaradi katerih je uporaba knjižničnih storitev manjša. Upoštevati moramo tudi nižjo stopnjo digitalne pismenosti, ki precejšnjemu deležu sedanje starejše populacije predstavlja oviro pri uporabi knjižničnih storitev, sploh v situacijah, ko digitalne poti do knjižnice zelo spodbujamo. Elektronske knjige, zvočne knjige, razne pripomočke za uporabo gradiva pri starejši populaciji razvijamo in ponujamo, vendar premalo naredimo za promocijo in usposabljanje uporabnikov. V naši knjižnici je glavni vzrok za to premalo strokovnega kadra.

Z rezultati v letu 2021 smo zadovoljni. Izkazujejo namreč, da smo se povsem novim razmeram dobro prilagajali. Dosegli smo cilje, ki smo si jih v kolektivu zadali po izbruhu in prvem valu epidemije Covid-19 spomladi 2020, ko smo na podlagi prvih tovrstnih izkušenj naredili načrt ravnanja za naslednje podobne situacije in izpostavili prioritete:

- da se kljub zaprtju knjižnice omogoči dostop do knjižničnega gradiva v fizični obliki,
- da se kljub strogim ukrepom ves čas zagotavlja vračanje gradiva in s tem zagotavlja čim bolj aktualna in zanimiva zbirka,
- da se v primeru strogih ukrepov oblikuje odpiralni čas, oziroma čas za prevzem gradiva tako, da ga lahko izvedemo brez dodatnih nenadnih zapiranj,
- da se knjižnična dejavnost kljub omejitvam izvaja v vseh občinah ustanoviteljicah,
- da se vzpostavijo pravila ravnanj, ki bodo v največji možni meri ščitila tako zaposlene kot uporabnike,
- da se glede na stanje in ob upoštevanju ukrepov ohranijo tiste oblike dejavnosti, ki jih za uporabnike lahko izvedemo na daljavo.

Če povzamemo vse obravnavane parametre: obisk knjižnice, izposoja gradiva, število novo vpisanih članov in gibanje števila aktivnih članov, ugotovimo, da **se je interes za obisk in uporabo knjižnice ohranil in so vsa odstopanja več ali manj pričakovana z ozirom na razmere.**

6 KULTURNE IN DRUGE DEJAVNOSTI

6.1 Podatki o številu dejavnosti, obisku in primerjava s preteklima dvema letoma

Tudi leto 2021 je po letu 2020 na področju izvajanja dejavnosti in prireditev močno okrnila epidemija Covid-19 in z njo povezani ukrepi ter omejitve. Predvsem je šlo za omejitve prostega dostopa do knjižničnih prostorov in omejitve srečevanja ter druženja. Opredelili smo prioritete, raziskovali različne možnosti in dejavnosti prilagajali trenutnim razmeram. Spodbujanju branja pri otrocih, v družinah in ohranjanju bralnih navad pri mlajši populaciji smo dali prednost. Pri odrasli populaciji smo ohranili vsaj redne oblike dejavnosti za spodbujanje branja, pa še tiste več ali manj na daljavo. Odrasla populacija namreč vključuje tudi starejše uporabnike, ki so bili v tem obdobju ranljivejši. Namesto srečevanj v knjižnici smo tako posneli filme in se z udeleženci nekaterih dejavnosti povezali na daljavo.

V programu dejavnosti za 2021 smo opredelili izvedbo dejavnosti in prireditev kot uspešno, če bo le-ta dosegla realizirano izvedbo dejavnosti v letu 2020. Pri tem je upoštevan vsebinski vidik dejavnosti in tudi manjša odstopanja, ki nastajajo predvsem zaradi prilagajanja potrebam okolja, pričakovanjem uporabnikov, aktualni knjižnični ponudbi ter zaradi drugih sprememb, ki jih narekuje želja po izboljšanju posamezne dejavnosti.

Pri številčnem doseganju kazalcev preteklega leta ne zasledujemo kvantitete, pač pa stremimo h kvalitetni pripravi in izvedbi tistih dejavnosti, ki so v naših okoljih dobrodošle za ciljne populacije, katerim so namenjene. Vedno poudarjamo, da doseganje ali preseganje absolutnih števil iz preteklosti ni vedno tudi pokazatelj uspešnosti in učinkovitosti, ampak je številčne prikaze potrebno dodatno vsebinsko pojasniti. Predvsem so dodatna pojasnila potrebna pri tistih dejavnostih, ki se ne pojavljajo permanentno, ampak se pojavijo občasno, povezane z enkratnimi dogodki. Prav tako je potrebno posebej obravnavati na novo oblikovane dejavnosti, ki jih šele vključujemo in preizkušamo njihovo izvedljivost in učinkovitost.

V knjižnici analiziramo vsako dejavnost posebej, pri čemer so seveda podatki o obisku dejavnosti pomembni, ker v daljšem časovnem obdobju prikažejo trend in potrebo po ukrepanju. Pri analizi pa so nam še pomembnejše povratne informacije udeležencev in njihove pripombe ter predlogi, ki jih lahko upoštevamo pri razvijanju in prilagajanju dejavnosti.

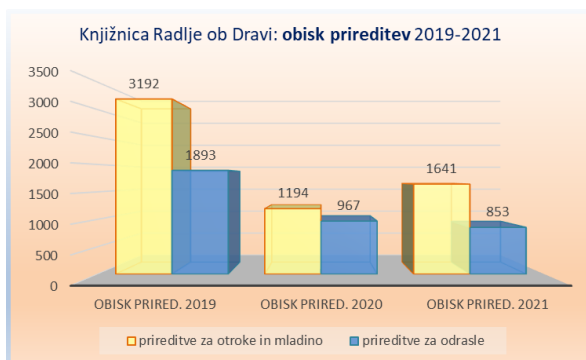
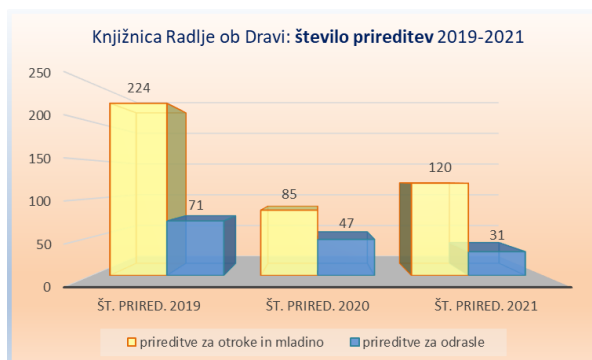
Prednost dajemo dejavnostim, s katerimi spodbujamo k branju in razvoju bralnih sposobnosti ter k izboljšanju informacijske in funkcionalne pismenosti. Seveda pa se trudimo izbrati takšne prireditve in oblike dejavnosti, ki so v našem okolju zanimivejše.

V letu 2021 smo imeli v naših knjižnicah skupno 151 prireditev, od tega 120 prireditev za otroke ter 31 za odrasle, v letu 2020 pa skupno 132, od teh 85 za otroke in 47 za odrasle. Primerjalno se je število prireditev povečalo za 14 %.

Vseh prireditev se je udeležilo 1.641 otrok in mladine in 853 odraslih, leto poprej pa 1.194 in 967. Skupno je v letu 2021 prireditve obiskalo 2.494 otrok, mladine in odraslih, kar je za 15 % več kot v letu 2020.

PIREDITEV	ŠT. PRIRED. 2019	ŠT. PRIRED. 2020	ŠT. PRIRED. 2021	OBISK PRIRED. 2019	OBISK PRIRED. 2020	OBISK PRIRED. 2021
prireditve za otroke in mladino	224	85	120	3192	1194	1641
Prireditve za odrasle	71	47	31	1893	967	853
SKUPAJ	295	132	151	5085	2161	2494

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2021

Iz prikazanih podatkov je razvidno, da smo v letu 2021 dosegli načrtovan cilj. Vsebinska razlaga v nadaljevanju pa tudi pojasnjuje, kako se je na področju dejavnosti in prireditev kolektiv knjižnice odzval na spremenjene razmere, ki jih lahko imenujemo kar višja sila.

Prireditve v knjižnici Radlje ob Dravi v letu 2019, 2020 in 2021 po vrstah, namembnosti in številu ter številom obiskovalcev so številčno prikazane v spodnji tabeli. Označene z rumeno so **dejavnosti za otroke in mlade**, z modro **za odrasle**, z zeleno pa dejavnosti, kjer so združeni **podatki za vse ciljne skupine**.

	DEJAVNOST / PRIREDITEV	ŠT. PRIRED. 2019	ŠT. PRIRED. 2020	ŠT. PRIRED. 2021	OBISK PRIRED. 2019	OBISK PRIRED. 2020	OBISK PRIRED. 2021
1	Ure pravljic	62	20	35	1693	457	472
2	Srečanje z ustvarjalci, predstave, animacije	3	1	2	148	37	83
3	Vrtec, OŠ na obisku	48	26	15	697	389	187
4	Knjižna uganka, kvizi	44	8	1	173	27	17
5	Projekt za predšolske otroke Sovica v vrtcu	0	0	28	0	0	585
6	Projekt za osnovnošolce: čajanke s knjigo	6	2	3	183	69	81
7	Projekt Rastem s knjigo za OŠ in SŠ	7	1	10	182	27	186
8	Druge dogovorjene oblike spodbujanja branja za OŠ, SŠ in vrtce	6	1	2	173	104	71
9	Bralno-pogovorna srečanja	23	10	8	254	133	128
10	Predstavitve knjig, literarni dogodki	4	1	1	177	36	45
11	Predstavitve strokovnih knjig, predavanja	10	5	3	174	107	23
12	Potopisi	3	1	0	89	17	0
13	predstavitveni ogledi knjižnic	3	3	1	40	33	17
14	Odprtja, vodeni ogledi razstav	15	15	3	406	209	98
15	Ustvarjalne delavnice in srečanja	42	33	36	658	325	366
16	Druge prireditve in dejavnosti	19	5	3	38	191	135
	SKUPAJ	295	132	151	5085	2161	2494

6.2 Dejavnosti za SPODBUJANJA BRANJA PRI OTROCIH IN MLADINI

1) Pravljične ure

Ure pravljic so ena od osnovnih oblik spodbujanja branja v predbralnem obdobju in spodbujanje družinskega branja. Knjižnica izvaja pravljjične ure v vseh enotah. Tudi v letu 2021 niso potekale po zastavljenem urniku, pač pa v dogovoru s posameznimi skupinami iz vrtca ali šole. Skupno je bilo izvedenih 35 pravljjičnih ur, od tega 18 v okviru projekta Čebela bere med, torej tudi z ustrezno tematiko. Po enotah smo izvedli:

- v osrednji knjižnici Radlje 12 pravljjičnih ur in v vrtcih Vuhred in Remšnik 3 pravljjične ure,
- v krajevni knjižnici Muta 3 pravljjične ure,
- v krajevni knjižnici Vuzenica 5 pravljjičnih ur,
- v krajevni knjižnici Podvelka 9 pravljjičnih ur in
- v krajevni knjižnici Ribnica na Pohorju 3 pravljjične ure.

Po pravljjičnih urah je praviloma izvedena še ustvarjalna delavnica, pogovor ali igranje v knjižnici.

Pripovedovanje pravljic ob slikanici je sestavina še drugih dejavnosti, ki pa jih beležimo pod drugimi postavkami, da se ne podvajajo. Pogosto je na primer uvod v ustvarjalno delavnico, kjer opredelimo ustvarjanje (motoriko, uporabo materialov in orodij, delo po navodilih,...) kot poglobitni namen srečanja in tako tudi navajamo.

2) Srečanje z ustvarjalci, predstave, animacije

V letu 2021 sta bili izvedeni dve predstavi za otroke in mlade:

- v septembru zaključek s povabljenim gostom za »počitalce« - udeležence počitniške bralne akcije,
- v oktobru prva od načrtovanih treh predstav v okviru projekta Čebela bere med: Travniške zgodbe.

Obe predstavi smo izvedli v prostoru galerije, ki je dovolj velik. Za obe predstavi so udeleženci in njihovi spremljevalci morali izpolnjevati pogoj PCT.

3) Vrtec, OŠ na obisku

Obiski knjižnice, na katerih si otroci ogledajo razstavo, z vzgojiteljicami preberejo pravljico, ali jo prebere knjižničarka, se pogovarjajo o knjigah, se seznanijo z novimi knjigami, igrajo v igralnem kotičku. Teh obiskov je bilo precej manj kot v letu prej. Skupine so seveda izkoristile čas, ko ni bilo prepovedi zaradi ukrepov, povezanih s Covid-19 in knjižnico na tak način obiskale 15 krat. Največ tovrstnih obiskov beležita knjižnici Radlje in Podvelka.

4) Knjižna uganka, kvizi

Mesečne knjižne uganke v letu 2021 nismo pripravljali, ker razmere v pretežnem delu leta niso dopuščale zadrževanja v knjižnici. Pripravili smo kviz, ki je spremljal čebelarski kotiček v okviru projekta Čebela bere med. Kviz je izhajal iz slikanice Čebela bere med in ga je tekom meseca septembra rešilo 17 otrok.

5) Sovica v vrtcu – spodbujanje družinskega branja in obiskovanja knjižnice.

Dejavnost povezuje otroke, oziroma njihove družine, vrtce in knjižnico. Prvič smo jo izvedli v letu 2020 in takoj se je pokazal pozitiven učinek: več izposojenih knjig s priporočilnega seznama, več vpisanih predšolskih otrok v splošno knjižnico, povečan interes za kvalitetno otroško literaturo. Zagotovo bi bila dejavnost še bolje izpeljana, če ne bi motivacije za sodelovanje prekinila spomladanska epidemija in zaprtje knjižnice ter vrtca. Kljub temu je dejavnost uspešno zaključilo 79 otrok, ki obiskujejo Vrtec Radlje in so prejeli pohvalo. Podatke o sodelujočih smo beležili pri postavitvi druge oblike spodbujanja branja.

V letu 2021 smo v juniju izvedli zaključne dogodke za vsako posamezno skupino in skupno 142 otrokom podelili pohvalo in medaljo za sodelovanje. V jeseni 2021 se je za sodelovanje odločilo kar 22 skupin iz vrtcev Muta, Podvelka in Radlje in dejavnost smo z uvodnim dogodkom predstavili vsaki posamezni skupini. Večina skupin je prišla v osrednjo ali krajevno knjižnico, k nekaterim oddaljenim pa

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2021

smo prišli iz knjižnice. Tako smo na 22 dogodkih razdelili plakate, zloženke za starše ter sovce in 379 otrokom predstavili način sodelovanja.

Projekt smo prijaviili kot primer dobre prakse za nagrado na Združenju slovenskih splošnih knjižnic in na dan slovenskih splošnih knjižnic v novembru prejeli posebno pohvalo za projekt. To priznanje v bibliotekarski stroki nam je dalo dodatno potrditev, da je naš način spodbujanja družinskega branja pravi.

6) Čajanke s knjigo

V sodelovanju z Osnovno šolo Muta izvajamo to obliko spodbujanja branja pri učencih 2. in 3. triletja. Na čajankah sodelujejo učenci, šolska knjižničarka in mentorica na šoli ter mentorica iz knjižnice. Branju knjige na določeno temo sledi pogovor s povabljenim gostom. V letu 2021 sta bili izvedeni dve čajanki:

- 15. oktober, 7., 8., 9. razred: Skrb za živali, gost: veterinar Sebastjan Krečič,
- 5. november, 4., 5., 6. razred: Prijateljstvo, delavnica izdelovanja obeskov.

Neizvedeno zaradi epidemije:

- 15. januar, 7., 8., 9. razred: Domoljubje, gost: avtor knjige Slovenski narod Srečko Lampret,
- 5. marec, 7., 8., 9. razred: Mitologija: delavnica.

Kljub ne povsem realiziranemu programu čajank, je OŠ Muta organizirala zaključek čajank in bralnega maratona ob zaključku šolskega leta. 9. junija popoldan ob 18. uri smo svoje vtise in spodbude za branje delili na srečanju v okolju MS Teams, ki se ga je udeležilo precej učencev ter seveda mentorji iz OŠ Muta ter mentorici iz knjižnice ter direktorica.

7) Rastem s knjigo

Za osnovnošolce in dijake srednje šole pripravljamo projekt, ki je sicer spodbujen s strani Ministrstva za kulturo in Javne agencije za knjigo, glavno delo pa opravimo splošne knjižnice – v sodelovanju z osnovnimi šolami in srednjo šolo na našem območju. Sedmošolci z vseh osnovnih šol na našem območju in dijaki prvih letnikov srednje šole na Muti nas obiščejo v dogovorjenem terminu in pri nas preživijo vsaj dve uri. Program, ki ga izvedemo zajema tako spodbude za branje, odgovarjanje na anketo, seznanjanje z osnovnim znanjem o organiziranosti splošnih knjižnic, poslovnikom in pogojih članstva ter osnove informacijskega opismenjevanja s poudarkom na samostojnem iskanju gradiva po računalniškem katalogu in dostopanju do knjižnice od doma. Projekt v knjižnici Radlje izvedemo na interaktiven način, kjer učenci in dijaki aktivno sodelujejo. Uporabo knjižnično informacijskega sistema, ki jim jo predstavimo, tudi preizkusijo v praksi, saj menimo, da je poznavanje KIS ključnega pomena kot podpora pri njihovem nadaljnjem izobraževanju in spodbuda za obiskovanje knjižnic in uporabo knjižničnih storitev. V okviru projekta učenci in dijaki prejmejo izbrano knjigo. Koordinatorjem projekta na šolah priporočamo, da knjigo vključijo v šolski proces kot obvezno čtivo, ki ga bodo pri pouku obravnavali. Projekt ocenjujemo tako splošne knjižnice kot šole kot zelo dobro priložnost, da podamo učencem in dijakom koristne informacije na področju branja in uporabe knjižničnih storitev.

V letu 2021 smo za vse skupine iz šol projekt izvedli v juniju, ko so razmere in ukrepi to dopuščali.

8) Druge dogovorjene oblike spodbujanja branja za OŠ, SŠ in vrtce.

So dejavnosti, ki jih izvajamo občasno: v sodelovanju z vrtcem Podvelka je bilo v knjižnici izvedeno srečanje s starejšimi kot oblika medgeneracijskega sodelovanja.

Igraj se z mano – sodelovanje pri virtualni obliki izvedbe sicer zelo odmevnega festivala, na katerem knjižnica sodeluje s čitalnico na prostem in ustvarjalnimi delavnicami. V letu 2021 je knjižnica prispevala besedilo za film, ki je skozi oči graščaka Sigfrida Marenberškega in njegove žene Rikarde predstavil Radlje z okolico. V filmu je na pobudo JZ ŠKTM Radlje sodelovalo več ustanov in društev.

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2021

Počitalci - počitniški bralci je oblika spodbujanja branja, ki jo izvajamo v poletnih počitnicah. Sodelujoči osnovnošolci in dijaki v počitniškem projektu prejmejo knjižico z navodili in zbirajo žige za prebrane knjige. Knjige si sodelujoči sami izberejo, morajo pa biti primerne njihovi starosti. Določeno število prebranih knjig prinaša praktične nagrade. V letu 2021 je bilo število vseh sodelujočih 54. Projekt izvajamo v vseh krajevnih knjižnicah. Nagrajenci so povabljeni na zaključek, kjer se zabavajo s povabljenim gostom in sodelujejo v nagradnem žrebanju.

Čebelarški kotiček in predstavitev slikanice Čebela bere med je potekalo v okviru projekta Čebela bere med (Čbm) in sicer v knjižnici Vuzenica v avgustu 2021 in v knjižnici Radlje v septembru 2021. Termina smo izbrali z ozirom na praznovanje občinskih praznikov. Čebelarški kotiček je kos pohištva, ki omogoča igranje ter spoznavanje življenja čebel. V radeljski knjižnici smo ga dopolnili s kvizom, ki je sestavljen na podlagi poučnih informacij iz slikanice. Tako kotiček kot slikanico sta sofinancirali obe občini, ki sta partnerki v projektu. Vse aktivnosti, ki smo jih izvajali, smo beležili pod posameznimi vsebinskimi postavkami: pravljčne ure, delavnice, kviz. Čebelarški kotiček potuje po knjižnicah, ki sodelujejo v projektu in bo v naših knjižnicah spet v avgustu in septembru 2022.

6.3 Dejavnosti za SPODBUJANJE BRANJA PRI ODRASLIH

9) Bralno-pogovorna srečanja

V okviru približevanja knjige odrasli populaciji in starejšim izvajamo bralne ure ter bralno-pogovorna srečanja. Pred epidemijo sta se srečevali dve skupini: na Muti in v Radljah. Ker so udeleženci pretežno starejši odrasli, so se tudi v letu 2021 srečevanja izvajala na daljavo. Strokovna delavka v knjižnici, ki vodi srečanja na Muti, je pripravila gradiva, ki jih je poslala udeležencem na željeni način: po pošti ali kot e-sporočilo. Mesečno je bilo v dejavnosti vključenih po 16 udeležencev. Bralnih ur v domu za starejše občane Hmelina tudi v letu 2021 nismo izvajali.

10) Predstavitve knjig in literarni dogodki

Na literarnih večerih povabimo pisatelje, ki so uveljavljeni ali celo poklicni pisatelji ter pisatelje, ki se s pisanjem ukvarjajo ljubiteljsko. Menimo, da je tudi med ljubiteljskimi pisatelji veliko dobrih pisateljev, ki

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2021

pilijo svoj pisateljski talent ter sodelujejo v različnih literarnih skupinah z mentorji, objavljajo svoja dela in se na tak način uveljavljajo. Knjižnica z organizacijo literarnih večerov ne samo zadovoljuje potrebe po tovrstnih dejavnostih v okolju ampak daje tudi ustrezno podporo tako posameznikom kot skupinam, ki so dejavni na literarnem ustvarjalnem področju.

16. 9. 2021 smo predstavili literarni prvenec domačinke Bernarde Vrečko: izbor pesmi pod naslovom Kot Severno morje. Dogodek smo predvajali preko spleta in zabeležili obisk 18 udeležencev, ki so dogodek spremljali v živo.

Zaradi ukrepov Covid-19 več prireditev nismo načrtovali. Nismo se odločili za spletne literarne večere, ki bi jih izvedli, posneli in predvajali na spletu. Presodili smo, da naši obiskovalci prihajajo na naše dogodke zaradi srečanja, druženja in neposrednega stika z gostom ter ostalimi obiskovalci.

11) Predstavitve strokovnih knjig in predavanja.

Organiziramo jih glede na aktualna dogajanja in ponudbo ter glede na zaznane interese v našem okolju. V letu 2021 sta to bili:

- v decembru dve predavanji, oziroma delavnici v okviru projekta Pomagam ti, pomagaš si – psihoterapevtska pomoč mladim, pri katerih smo sodelovali kot soorganizatorji ter
- v decembru predavanje Uporabna aromaterapija, ki smo jo izvedli v aplikaciji ZOOM, torej na daljavo.

12) Potopisna predavanja

Med strokovna predavanja štejemo tudi **potopisna predavanja**, ki pa jih ločimo od ostalih, saj imajo svojo specifiko in »svojo publiko«, ki ji je tovrstna oblika predstavitve potovanj posebej všeč. Pri izbiri dajemo prednost popotnikom domačinom, ki želijo predstaviti svoja potovanja ter popotnikom, ki so svoje popotniške izkušnje zapisali v knjigi. V letu 2021 se kljub pestri tovrstni ponudbi nismo odločili za spletna predavanja iz razlogov, ki smo jih že našli. Menili smo tudi, da je ponudba spletnih predavanj drugih ponudnikov dovolj bogata, da se lahko zainteresirani pridružijo na daljavo. Občasno smo objavili ali po družabnih omrežjih delili tovrstne informacije.

13) Predstavitveni ogledi knjižnic

So oblike, ki pogosto vključujejo še druge dejavnosti, na primer voden ogled razstave, delavnico, pravljično uro in podobno. Namenjeni so predvsem zaključenim interesnim skupinam in se izvedejo praviloma po vnaprejšnjem dogovoru. V letu 2021 smo beležili en tak obisk.

14) Odprtja razstav in vodeni ogledi razstav

Likovne, fotografske in druge razstave organiziramo v knjižničnih prostorih v glavnem v sodelovanju z JSKD OI Radlje ali na pobudo lokalnih društev, ustanov in posameznikov, ki jim naši pogoji ustrezajo. Večino razstav organiziramo v osrednji knjižnici v Radljah, za manjše razstave so primerni tudi prostori knjižnic na Muti, v Podvelki in v Ribnici na Pohorju. Večinoma organiziramo tudi odprtja razstav – v skladu z dogovorom z razstavljavci. Razstavljavcem je kljub slabšim pogojem (prostor, osvetlitev) razstavljanje v knjižničnih prostorih zanimivo, ker so razstave vedno na ogled v času odprtosti knjižnice ter je obisk razstav prost. Pri odločanju dajemo prednost lokalnim društvom ter posameznikom in razstavam, ki so tematsko vezane na knjigo, branje in podobno. Pomembne so tudi razstave otroških del, ki jih pripravljamo v sodelovanju s šolami in vrtci, saj se z njimi knjižnični prostori popestrijo.

V letu 2021 so bile v knjižničnih prostorih na ogled naslednje razstave:

- Razstava ob 30. obletnici vojne v Sloveniji z naslovom: Osamosvojitvena vojna v nekdanji Občini Radlje ob Dravi, ki jo je knjižnica pripravila skupaj s Policijskim veteranskim društvom Sever za Koroško, Območnim združenjem veteranov vojne za Slovenijo Zgornja Dravska dolina in Koroškim pokrajinskim muzejem, Muzejem Radlje. Obiskovalci so si jo lahko ogledali v septembru in oktobru v Radljah ter v novembru in decembru na Muti.

- 8. regijska razstava likovnih del: Videz tipnega v organizaciji JSKD Ol Radlje, na ogled v galeriji knjižnice Radlje v septembru in oktobru.

Tematske razstave, s katerim opozorimo obiskovalce na spominske dneve, praznike, obeležja, rojstne ali druge jubileje slovenskih pesnikov in pisateljev ter drugih znanih osebnosti, na aktualna dogajanja in podobno. Tematske razstave so pomembna oblika promocije knjižničnega gradiva, saj ob razstavi izpostavimo gradivo na temo. V letu 2021 je bilo teh razstav manj, saj se do maja sploh niso pripravljale, ker vstop v knjižnice ni bil mogoč ali je bil zelo omejen. Pripravili smo dve že stalni razstavi: ob Kresnikovi nagradi v juniju opozorimo na nagrajene knjige slovenskih avtorjev, saj le vidno **označujemo**, kar je v pomoč tako knjižničarjem pri svetovanju in članom pri izbiri gradiva ter dodatna spodbuda za branje del slovenskih avtorjev.

Razstave v vitrinah in druge razstave manjših predmetov so namenjene razstavljanju drobnih predmetov, spominkov, ročnih del. Na tak način želimo spodbujati posameznike, mlade podjetnike, ustanove in društva, da predstavijo svoje izdelke in tako posredno svojo dejavnost. Prednost imajo domačini, vključujemo pa tudi razstavljalce od drugod ter tako spodbujamo povezovanje med ustvarjalci. V letu 2021 smo pripravili zgolj eno: razstavo ročnih del in unikatnih izdelkov društva Pohorska zarja. Pripravili smo tudi razstavo ročnih del društva Muce copatarice v knjižnici na Muti.

15) Ustvarjalne delavnice in srečanja izvajamo v naših knjižnicah tradicionalno. Na delavnicah uporabljamo knjige in revije kot informacijski vir, vedno pogosteje vključujemo tudi informacijske vire, dostopne na spletu. Na delavnicah gre predvsem za razvijanje informacijske pismenosti, za kvalitetno preživljanje prostega časa, izmenjavo informacij in idej.

Ustvarjalna srečanja za odrasle in otroke potekajo v knjižnici Radlje od oktobra do marca. Hkrati potekata ločeno dve delavnici: za otroke in za odrasle.

V letu 2021 smo v spomladanskem delu od januarja do marca izvedli vsa srečanja na daljavo. Mentorici sta pripravili informacijske vire in gradiva ter jih z navodili za sodelovanje poslali udeležencem po elektronski pošti. Zbrane fotografije izdelkov so se po zaključeni delavnici prikazale v obliki filma, ki je dostopen na spletni strani knjižnice. Na tak način se je ohranjal stik z udeleženci in se je izmenjevalo znanje. V jesenskem delu smo od oktobra do decembra izvedli 6 srečanj za otroke in 6 srečanj za odrasle.

Otroci so izdelovali: ptičje krmilnice in naravne ptičje piče, pustna očala, košarice, cvetlična knjižna kazala, metuljčke, sovce iz slanega testa, strašljive svetilke, bombažne torbice, sovce iz moosgumija, svečnike, božične cofke in sveče iz voska.

V delavnicah za odrasle se je izdelovalo: košarice iz blaga, kvačkane hišice, kokodame, mrežaste posodice za rože, nakit iz kitk, reciklirana obložena posoda, nakit iz lesenih perlic in makrame vozlov, poslikava skodelic in lončkov za medenjake, voščilnice ter sveče iz čebeljega voska na dva načina: z zvijanjem satnic in vlivanjem v kalup.

V počitniških ustvarjalnih ponedeljkih v juliju in avgustu so otroci izdelovali: mavrične ribice, igro Zemljo krast, čbelice na ščipalkah, 3D izdelke s pomočjo 3D pisal, nore vesoljčke, pisane vrtavke in igro križci in krožci.

Ustvarjalne delavnice so tudi najpogostejša oblika s katero knjižnica sodeluje na različnih skupnih dogodkih in festivalih. Knjižnica se v glavnem odzove na vsako povabilo v lokalni skupnosti, s tem, da izbere delavnico, ki je vsaj posredno, če ne neposredno povezana z branjem in bralnimi navadami, na primer: knjižna kazala v vseh mogočih izvedbah.

V letu 2021 je knjižnica izvedla 5 različnih ustvarjalnih delavnic v knjižnici Vuzenica za otroke iz vrtca Vuzenica. Delavnice so bile del pravljичno ustvarjalnega druženja ob čebelarskem koticu v avgustu – v času občinskega praznika. Čebelarski kotic je bil postavljen v okviru projekta Čebela bere med.

16) Druge predstavitve in dejavnosti

Bralna značka za odrasle Korošci pa bukve beremo. Pod skupnim nazivom in pod podobnimi pogoji izvajamo bralno značko vse koroške splošne knjižnice. Dejavnost je zasnovana tako, da lahko

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2021

sodelujejo tudi osebe, ki imajo iz različnih razlogov omejeno sposobnost razumevanja besedil. S tem vključimo osebe s posebnimi potrebami in invalide.

V aprilu 2021 je bilo oddanih 107 bralnih kartonov in udeleženci so knjižno nagrado in praktično darilo prevzeli v knjižnici. Namesto zaključka smo pripravili krajši film, v katerem smo povzeli 11. sezono bralne značke. V oktobru 2021 smo začeli z 12. sezono, na katero je bil že takoj tudi velik odziv. Zaradi razmer srečevanj s pisatelji nismo izvedli.

Literarni natečaj Kako smo nekoč brali: Moja zgodba smo izvedli v sodelovanju z vsemi koroškimi splošnimi knjižnicami. Objavili smo ga 8. februarja in zaključili v aprilu. Posvečen je bil praznovanju 60. obletnice Prežihove bralne značke, ki se je maja začela na Prevaljah. V radeljsko knjižnico je prispelo 12 literarnih prispevkov, kar dva sta bila nagrajena, vsi pa so objavljeni v publikaciji, ki jo je izdala Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem.

Odprtje kottička Berem zlahka je del približevanja knjige in knjižnice starejšim in invalidnim osebam, ki potrebujejo gradivo, ki je nekoliko prilagojeno. Kottiček je bil že dolgo načrtovan in realiziran v okviru projekta Čebela bere med, v katerem se je zagotovila ustrezna osnovna oprema: pohištvo za gradivo ter elektronska lupa in dva predvajalnika zvočnih knjig za enostavno uporabo. Kottiček je poimenovan po zgledu koroške območne knjižnice na Ravnah in urejen v delu čitalnice za odrasle. V njem je tako zbrano in ustrezno urejeno prilagojeno gradivo v več kategorijah: brajica, disleksija, zvočne knjige, lahko branje, večji tisk in strokovne knjige ter pripomočki za branje: navadne lupe, elektronska lupa ter dva predvajalnika zvočnih knjig. Veliko uporabe ne beležimo, saj v pretežnem delu jesensko-zimskega časa zadrževanje v knjižnici ni bilo priporočljivo. Zagotovo pa bo kottiček dobro uporabljen za obiskovalce iz Varstveno delovnega centra Radlje, ŠENT-a, doma za starejše občane Hmelina in druge, ki iz različnih razlogov potrebujejo prilagoditve besedil. Kottiček je namenjen tudi osveščanju in informiranju splošne javnosti, da obstajajo različne prilagoditve besedil, ki omogočajo branje.

»Bukvice za vsakogar« navajamo kot primerno obliko, s katero se lahko knjižnica vključi kot povabljen ustanova na različnih javnih dogodkih z namenom spomniti obiskovalce na knjigo in branje. To so namreč knjige, ki smo jih odpisali ali knjige, ki smo jih prejeli od uporabnikov in jih nismo umestili v knjižnično zbirko. Knjige posebej označimo. Obiskovalci jih odnesejo domov za simboličen prostovoljni prispevek. Na tak način spodbujamo uporabnike, da sprejmejo in uporabijo že rabljeno knjigo. Hkrati se oblikuje pravilen odnos do knjig, ki ne končajo kot odpadki ali star papir. Prostovoljne prispevke uporabimo za nakup novega gradiva v knjižnici in za nekatere izdatke ob izvajanju dejavnosti in prireditve v knjižnici. V letu 2021 žal ni bilo priložnosti, ko bi lahko sodelovali na ta način, so pa obiskovalci ob obisku knjižnice kar nekaj bukvic odnesli domov.

Širša promocijska dejavnost knjižnice poteka v glavnem v sodelovanju z vsemi slovenskimi splošnimi knjižnicami ali še širše, v katere so vključene še druge ustanove in organizacije. Cilj skupne

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2021

promocije je večja prepoznavnost in pojavljanje v nacionalnih medijih. Splošne knjižnice namreč več ali manj delujemo vsaka v svojem lokalnem okolju in je tovrstnih priložnosti malo.

V letu 2021 so se zaradi ukrepov, povezanih s Covid-19 dejavnosti v glavnem odvijale na spletu: v aprilu Noč knjige in Slovenski dnevi knjige ter v novembru teden slovenskih splošnih knjižnic. Tudi radeljska knjižnica je organizirala dogodke, oziroma v glavnem promocije knjig na posamezne teme po spletu in na fb strani.

6.4 SREDSTVA IN KADRI za izvedbo dejavnosti in prireditvev

1) Sredstva: večina sredstev, ki jih beležimo in izkazujemo pod postavko »sredstva za prireditve«, je potrebnih za materialne stroške za pripravo prireditvev, za nagrade udeležencem ter za storitve izvedbe. Za izvedbo vseh prireditvev smo v letu 2021 porabili 10.278,93 €, v letu 2020 pa 4.609,58 €, s tem, da so v znesku zajeta tudi sredstva, ki smo jih v letu 2021 predvideli za dejavnosti v okviru projekta Čebela bere med in jih zaradi ukrepov nismo mogli izvesti. Te dejavnosti bodo izvedene takoj, ko bodo razmere izvedbo dopuščale.

2) Kadri: za izvajanje dejavnosti in prireditvev skrbimo vsi zaposleni v knjižnici. Med vse strokovne delavce so razdeljene posamezne dejavnosti. Delavci ob načrtovanju in izvajanju dejavnosti skrbijo tudi za njihovo razvijanje ter prilagajanje spremembam sodobne družbe. Za izboljšanje tovrstnih dejavnosti, ki so zelo pomembne za doseganje vseh bistvenih ciljev knjižnične dejavnosti nam bistveno primanjkuje strokovnega kadra. Vsaj nekoliko se kadrovsko razbremenimo s pomočjo prostovoljnih delavcev. V izvedbo prireditvev je bila v letu 2021 vključena ena prostovoljka, ki je opravila 30 ur prostovoljskega dela.

7 ZAPOSLENI V KNJIŽNICI

V letu 2021 je bilo v knjižnici redno in po pogodbah zaposlenih: 6,8625 delavcev, od tega: 1 direktor, 0,80 računovodsko-administrativnega delavca in 5,0625 strokovnih delavcev. Število redno zaposlenih je bilo enako kot v letu 2020. V skladu s predlaganim in sprejetim kadrovskim načrtom se je spremenila struktura redno zaposlenih strokovnih delavcev.

oblika zaposlitve	delovno mesto	Stanje 01.01.2021 (število delavcev)	Stanje 31.12.2021 (število delavcev)
redna zaposlitev	direktor	1	1
	administrativno- računovodski delavec	0,80	0,80
	čistilka	0	0
	knjižničar	1	0,5
	višji knjižničar	2	1,5
	bibliotekar	2	3
	skupaj število redno zaposlenih	6,80	6,80
zaposlitev po pogodbi	bibliotekar	0,0625	0,0625
	SKUPAJ VSI ZAPOSLENI	6,8625	6,8625

Po veljavnem Pravilniku o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v Knjižnici Radlje ob Dravi in kadrovskem načrtu (sprejetem novembra 2005), bi morala biti kadrovska struktura: skupaj 9,5 delavcev, od tega: 1 direktor, 1 računovodsko-administrativni delavec, 7 strokovnih delavcev in 0,5 čistilke.

Za ustrezno izvajanje knjižnične dejavnosti kot to predvidevajo zakonske določbe Zakona o knjižničarstvu, Zakona o uresničevanju javnega interesa na področju kulture, Uredbe o osnovnih

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2021

storitvah knjižnic, Pravilnika o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe in Strokovnih priporočil in standardov za splošne knjižnice, ki so predpisani za obdobje 2018-2028, nam manjkata torej še dva strokovna delavca: knjižničarja, ki ju bomo lahko zaposlili na podlagi soglasij vseh občin ustanoviteljic.

V letu 2021 smo v juniju sprejeli na opravljanje obvezne šolske prakse dva dijaka, ki smo ju vključili v opravljanje redne inventure knjižničnega gradiva in v septembru enega študenta, ki je pomagal pri premeščanju in urejanju knjižničnih zbirk v osrednji knjižnici in krajevni knjižnici Vuzenica.

V letu 2021 smo za pomoč pri izvajanju knjižnične dejavnosti vključili eno prostovoljko, ki je v skladu s svojimi možnostmi in našimi potrebami v času poletnih počitnic opravila 30 ur prostovoljskega dela.

V letu 2021 smo v kolektiv sprejeli udeleženko programa socialne aktivacije, ki je namenjen pridobivanju ali obnavljanju izkušenj v delovnih okoljih za dolgotrajno nezaposlene osebe. Udeleženka je delo v knjižnici opravljala od 4. oktobra do 27. januarja 2022 in sicer 12 ur tedensko. Predvsem je udeleženka spoznala sistem po katerem je zbirka urejena in pomagala pri urejanju knjižnične zbirke ter pri iskanju naročenega gradiva.

Tudi v letu 2021 so razmere, povezane z epidemijo Covid-19, močno vplivale na delo zaposlenih:

- V prvih mesecih leta je še vedno potekala brezstična izposoja, torej prevzem pripravljenih knjig pred knjižničnimi vrati in za dobrih 14 dni v januarju celo pred vhodom v stavbo.
- Neposredno delo z uporabniki se je skrajšalo zaradi manj ur odprtosti knjižnic, zato pa se je povečalo delo z uporabniki na daljavo, torej dogovarjanje in svetovanje po telefonu in digitalnih poteh ter delo s pripravo gradiva za prevzem in iskanja gradiva zaradi onemogočenega prostega dostopa do knjižnih polic za obiskovalce.
- Povsem nova opravila so bila povezana z zagotavljanjem varnega obiska knjižnice, da ta z epidemiološkega vidika ne bi predstavljal tveganj za okužbo: skrb za razkužila, opozarjanje obiskovalcev na ustrezne maske, razkuževanje rok, razdaljo in podobno.
- Od septembra do konca leta se je pri uporabnikih preverjal pogoj PCT in osebni dokument ter se je obisk osebam, ki pogoja niso izpolnjevali tudi preprečeval. Članom, ki v knjižnične prostore niso mogli vstopiti smo priporočali, da po gradivo pošljejo koga drugega ali smo jim gradivo pripravili pred vhodom v knjižnico.
- Zaposleni so bili odstotni zaradi varstva otrok, bolezni, izolacije ali karantene. V aprilskem zaprtju države (1. do 11. april 2021) se je del dela opravljal od doma. Kljub pogostim odsotnostim zaposlenih iz razlogov, ki so bili povezani z epidemijo, knjižnic ni bilo treba zapirati dodatno in nenačrtovano.
- Delo v upravi knjižnice se je spremenilo predvsem zaradi administrativnih ter komunikacijskih sprememb ter obvladovanja vseh tveganj, povezanih z načrtovanjem in organizacijo dela, da bo le-to potekalo v varnem okolju in v skladu z veljavno zakonodajo – ki se je spreminjala in prilagajala glede na epidemiološke razmere.

8 STROKOVNO BIBLIOTEKARSKO DELO

V letu 2021 smo za potrebe strokovne obdelave podatkov o knjižničnem gradivu **prevzeli iz vzajemne baze 1.804 bibliografskih zapisov**. Vse podatke smo ob prenosu v svojo bazo podatkov uredili in prilagodili našim zahtevam in našemu stanju. Vseh popravljenih zapisov je bilo **1.926**.

V slovensko bazo bibliografskih podatkov smo prispevali 10 zapisov.

Bibliografski podatki v sistemu vzajemne katalogizacije omogočajo učinkovito nadaljnje delo z gradivom v lokalni bazi podatkov: iskanje z iskalnimi orodji, kasnejše dopolnjevanje bibliografskih podatkov in podatkov o zalogi, urejanje, izdelava seznamov, statistik in podobno.

V letu 2021 je bila izvedena redna inventura, oziroma popis celotne knjižnične zbirke. Inventuro smo opravili v vseh enotah med 7. in 11. junijem. Zaradi dobrih predhodnih priprav je popis, oziroma odčitavanje gradiva v zbirki potekalo v skladu z načrti in tokrat prvič brez zapiranja knjižnic – torej v

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2021

realnem okolju ob nemoteni izposoji in vračanju gradiva, kar je velika izboljšava sistema Cobiss v tem segmentu. Vse preostalo delo: preverjanje manjka in viška, odpisovanje gradiva, uskladitve in priprava poročil je potekalo v naslednjih mesecih.

V letu 2021 smo se intenzivno posvetili izdelovanju priporočilnih seznamov knjižničnega gradiva v sistemu COBISS+, kar pomeni tudi stalne spremembe in popravke zapisov v lokalni bazi bibliotekarskih podatkov.

V letu 2021 smo ob ureditvi kotička Berem zlahka preuredili zbirko gradiva in izločili gradivo, ki smo ga uvrstili v oddelke Lahko branje pod oblikovane kategorije: brajica, disleksija, lahko branje, večji tisk, zvočne knjige in strokovne knjige. Na enak način smo izločili gradivo v vseh oddelkih ne glede na količino, oziroma zastopanost gradiva. S tem smo olajšali iskanje tovrstnega gradiva za osebe, ki gradivo s prilagoditvami potrebujejo in tudi za knjižničarje pri svetovanju.

Ob nameščanju dodatnih knjižnih regalov v osrednji knjižnici smo nekoliko preuredili knjižnično zbirko glede na potrebe uporabnikov in strokovnih delavcev knjižnice. Vsako preurejanje ter premeščanje gradiva je povezano z ureditvijo podatkov, ki omogočajo pravilno lociranje in učinkovito iskanje gradiva.

V letu 2021 smo tako kot prejšnja leta izvajali zelo omejeno domoznansko dejavnosti, skrženo zgolj na zbiranje podatkov in člankov z domoznansko vsebino v papirni ali elektronski obliki. Bibliografsko člankov zaradi pomanjkanja kadrov še ne obdelamo.

Kljub kadrovski stiski sodelujemo v projektu Dobreknjige.si, v katerem strokovni delavci po knjižnicah oblikujejo priporočila za branje ter tako prispevajo vsebine na skupnem knjižničnem portalu, ki je namenjen bralcem, da se tako lažje odločijo za ustrezno čtivo. V letu 2021 je ena vnašalka-bibliotekarka pripravila 7 zapisov – priporočil za branje. Skupno je Knjižnica Radlje ob Dravi v bazo zapisov prispevala 39 priporočil in samo v letu 2021 zagotovila 32.693 ogledov na portalu Dobreknjige.si.

V letu 2021 smo se udeležili več strokovnih izobraževanj, ker je bila ponudba tudi pestra. Nekatera izobraževanja so nujna za delo v vzajemni katalogizaciji in obdelavi bibliografskih podatkov, nekatera pa za spodbujanje k branju pri različnih ciljnih skupinah. Tudi v letu 2021 je precej izobraževanj potekalo virtualno z orodji kot so Zoom ali MS Teams, kar je dobrodošlo za organizacijo dela, ima pa po drugi strani tudi določene pomanjklivosti. Cilj vsakoletnega načrta je, da se vsaka strokovna delavka udeleži vsaj enega izobraževanja v stroki in cilj smo v letu 2021 dosegli.

V okviru strokovnega izpopolnjevanja je bila v letu 2021 med uporabniki naše knjižnice izvedena anketa o uporabi elektronskih knjig na portalu Biblos, izsledki katere nam bodo v pomoč pri oblikovanju strategij za izboljšanje izposoje e-knjig.

9 PROSTORI knjižnice in OPREMA

9.1 PROSTORI knjižnice

Knjižnica Radlje ob Dravi ima skupaj 1264 m² uporabne površine, s tem da 62 % skupne površine meri osrednja knjižnica v Radljah: prostor za knjižnično dejavnost in za delavce knjižnice ter skladišče.

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2021

Iz tabele so razvidni podatki o površini knjižnice ter število čitalniških sedežev – stanje v letu 2021:

Površina v m ²	Radlje	Muta	Vuzenica	Podvelka	Ribnica na Pohorju	Kapla	Knjižnica skupaj
uporabna površina za knjižnično dejavnost	624	187	57	145	41	45	1099
uporabna površina za delavce knjižnice in skladišče	165	0	0	0	0	0	165
Skupaj površina	789	187	57	145	41	45	1264
število čitalniških sedežev	68	10	4	10	5	2	99

Število čitalniških sedežev je seveda odvisno predvsem od uporabne površine.

Iz tabele in tudi iz drugih delov poročila je razvidno, da je edino še knjižnica v Vuzenici nujno potrebna prostorskega reševanja, ki je v letu 2021 začelo potekati intenzivneje. Občina Vuzenica je predstavila načrtovane prostore za knjižnico v večnamenski stavbi na Sejmarski ulici. Dograditev stavbe se je začela v letu 2021, preselitev knjižnice je načrtovana za leto 2022.

9.2 OPREMA

1) Računalniška oprema

Pomemben del opreme knjižnice je opremljenost z računalniškimi delovnimi postajami za uporabnike. S tem je uporabnikom omogočen dostop do knjižničnega kataloga in drugih informacij javnega značaja ter hkrati ponujena dodatna storitev knjižnice – uporaba računalniških programov za individualno rabo ter tisk in preslikava dokumentov. Knjižnice so različno opremljene, predvsem v odvisnosti od sredstev, ki jih občine namenijo za nakup opreme in od možnosti, ki jih knjižnični prostori omogočajo.

Spodnja tabela izkazuje podatke o številu opreme, ne pa tudi o stanju, oziroma starosti in iztrošenosti opreme. Iz tabele je razvidno, da v knjižnici na Kapli ni računalniške opreme za uporabnike. V drugih enotah opremljenost z računalniki ustreza povprečnemu povpraševanju, oziroma potrebam uporabnikov. V osrednji knjižnici v Radljah zasedenost računalnikov za uporabnike povprečno ni niti 50 %, torej bi za izvajanje redne knjižnične dejavnosti lahko imeli manj računalnikov za uporabnike. Zato pa je nujno potrebnih vsaj 7 računalnikov za potrebe usposabljanj in izobraževanj za uporabo podatkovnih baz, informacijskih virov, knjižnično informacijskega kataloga in za izvajanje programov za otroke in mladino, na primer Rastem s knjigo ali vodeni ogledi knjižnice, kjer predstavimo spletno delovanje teh sistemov podatkov.

Opremljenost knjižnic in izposojevališč z računalniško opremo – stanje v letu 2021:

	Radlje	Muta	Vuzenica	Podvelka	Ribnica na Pohorju	Kapla	Knjižnica skupaj
računalniki za zaposlene	8	1	1	1	1	1	13
računalniki za uporabnike	10	4	4	2	1	0	21
tiskalniki za uporabnike	1	1	0	0	1	0	3

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2021

Predvsem zaradi izvedbe inventure smo v letu 2021 nadgradili operacijski sistem na računalnikih za zaposlene v knjižnicah Muta, Ribnica na Pohorju in Radlje ter namestili novejšje verzije MS Office programov, kjer je bilo to še potrebno. Poenotenje opreme namreč olajša delo na več računalnikih, kar je pri našem delu neizogibno.

Sredi leta smo prenesli elektronsko pošto s strežnika na IZUM-u na strežnik ARNES-a. Novi ponudnik namreč nudi knjižnicam brezplačno gostovanje na svojem strežniku, medtem, ko nas je IZUM obvestil, da te storitve ne bo več zagotavljal brezplačno. Ker smo pri tem tudi spremenili domeno e-naslovov, je bilo pri uvajanju novih e-naslovov kar nekaj nevšečnosti, predvsem zaradi nepozornosti na spremembo.

Internetni dostop je povsod urejen v skladu z najugodnejšimi možnostmi. Na Kapli in v Podvelki je način dostopa do internetnih povezav ADSL, v Radljah in v Vuzenici je to kabelska povezava. V Ribnici na Pohorju in na Muti pa optična povezava. V osrednji knjižnici Radlje je uporabnikom omogočen brezžični dostop do interneta preko omrežja Libroam/Eduroam. Brezžični dostop je omogočen tudi na Muti, Ribnici na Pohorju in v Podvelki. V vseh enotah knjižnice je internetna povezava nujna za avtomatizirano izposajo, saj je elektronski katalog nameščen na oddaljenem strežniku inštituta IZUM.

2) Pohištvena in druga oprema v knjižnici

Večjih posodobitev v letu 2021 nismo načrtovali. Kupili smo dodatni tiskalnik za nalepke za potrebe opreme knjižničnega gradiva ter dva monitorja za uporabnike v knjižnici Muta.

Nakup smo financirali z lastnimi sredstvi in iz presežka prihodka iz prejšnjega leta v skupni vrednosti: 599,15 €. Sofinanciranje nujne opreme iz lastnih prihodkov knjižnice je bilo načrtovano v finančnem načrtu knjižnice.

Kupili smo tudi nekaj opreme, ki je v knjigovodskih listinah zaradi nižjih posamičnih vrednosti vodena kot drobni inventar in je kupljena za izboljšanje dela, oziroma delovnih procesov ter nadomestitev izrabljene opreme: nakupovalne košare, računalniška miška, tipkovnica, USB ključek, varnostna ključavnica, transportni voziček v skupni vrednosti 519,59 € in je financirana iz prihodkov za delovanje knjižnice.

3) Nakup računalniške in pohištvene opreme v projektu Čebela bere med (Čbm)

V okviru projekta Čbm sta Občina Vuzenica in Občina Radlje ob Dravi kot partnerki v projektu zagotovili nakup pohištvene in računalniške opreme ter opreme za skupno promocijo (Čbelarski kotichek in slikanica) v skupni vrednosti: 100.643 €. V poslovnih evidencah knjižnice so zavedena le sredstva Občine Radlje, ki je do konca leta 2021 izvedla postopek predaje osnovnih sredstev Knjižnici v upravljanje.

Računalniška in pohištvena oprema se nahajata v obeh knjižnicah, prav tako slikanice, ki jih knjižnica uporablja kot promocijo projekta. Čbelarski kotichek pa v času trajanja projekta potuje med 9 vključenimi knjižnicami.

V osrednji knjižnici Radlje ob Dravi so se v celoti ali deloma opremili naslednji prostori:

- prireditveni prostor s knjižnimi regali, stoli in dvižnim projekcijskim platnom,
- čitalnici za odrasle desno in levo ob prireditvenem prostoru s knjižnimi regali, stoli in čitalniškimi mizami,
- časopisna čitalnica, kjer je urejen kotichek Berem zlahka s knjižnimi regali, fotelji, čitalniškimi in klubskimi mizami, omarami za revije ter elektronsko lupo in dvema predvajalnikoma zvočnih knjig,
- čitalnica za otroke in mlade s knjižnimi regali, fotelji, klubskimi mizami in omaro za revije,
- otroška knjižnica s klubskimi mizicami,
- prostor za izposajo s pultom, predalnikom, vozičkoma za knjige in regali za shranjevanje in odlaganje za pultom ter
- e-knjižnica s 7 prenosnimi računalniki za uporabnike.

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2021

Knjižnica Vuzenica se je v celoti opremila z novim pohištvom:

- pultom za izposajo s predalnikom in vozičkom za knjige,
- knjižnimi regali,
- omaro za revije,
- čitalniškimi mizami in mizami za računalnike,
- čitalniškimi stoli ter
- 4 prenosnimi računalniki za uporabnike.

Oprema je bila nameščena v jesenskem času, zato je bila knjižnica v Vuzenici med 10. in 20. septembrom zaprta. Osrednje knjižnice ni bilo potrebno zapirati, pač pa je bilo nekoliko moteno iskanje gradiva v času nameščanja pohištva. Kolikor se je dalo hitro smo poskrbeli, da so bile knjige spet na svojih mestih. Knjižnica v Vuzenici je tako pridobila povsem novo podobo, osrednja knjižnica pa predvsem nujno opremo ter dodatne police, ki omogočajo ustrezno razvrstitev gradiva. Celotna knjižnična zbirka na oddelku za odrasle se je ob preureditvi preložila, prav tako zbirka strokovnih knjig na oddelku za mlade.

10 POVEZOVANJE KNJIŽNICE Z OKOLJEM

Pri vsej svoji dejavnosti se knjižnica povezuje lokalno z ustanovitelji, osnovnimi šolami, srednjo šolo, vrtci, zavodi, društvi in podjetji na svojem območju. Predvsem vsebinsko na izvajanje raznih dejavnosti in prireditev močno vplivajo aktivna društva in aktivni posamezniki. Knjižnica vsekakor spodbuja vsako takšno aktivno udejstvovanje in povezovanje v posameznem okolju, saj s tem bogatimo svoja življenja in življenja drugih. Vizija knjižnice sovпада s temi prizadevanji, saj knjižnica želi ostati in postati kraj druženja in srečevanja za različne ciljne skupine.

Zelo dobro sodelujemo z JSKD, območno izpostavo v Radljah. V večletnem sodelovanju se je oblikovalo kar nekaj stalnic, kot so likovne in druge razstave, literarni večeri in podobno. Vsako sodelovanje obogati naše delovanje in popestri dogajanje v knjižnici.

V letu 2021 je bilo povezovanja zaradi dejavnosti, ki jih izvajamo v sodelovanju manj, saj je bilo izvajanje dejavnosti pretežno del leta onemogočeno ali vsaj zelo omejeno. Smo pa ves čas ohranjali stike in komunikacijo ter iskali možnosti za sodelovanje v danih razmerah. Tudi po zaslugi dobrega povezovanja smo vsaj del dejavnosti lahko izvedli na daljavo in drugih oblikah.

Po strokovni plati sodelujemo z društvi bibliotekarjev, vsi zaposleni smo člani Društva bibliotekarjev Koroške, z drugimi knjižnicami v Sloveniji, Združenjem splošnih knjižnic, Oddelkom za izobraževanje, razvoj in svetovanje ter Oddelkom za raziskave na NUK-u, Javno agencijo za knjigo (JAK-om) in Ministrstvom za kulturo.

Posebej pomembno je sodelovanje z drugimi koroškimi knjižnicami, posebej z Osrednjo knjižnico dr. Franca Sušnika, ki je tudi naša območna knjižnica s posebej določenimi območnimi nalogami. Konkretno za uporabnike omogoča dostop do uporabnih in raznovrstnih podatkovnih baz in brezplačno medknjižnično izposajo med koroškimi knjižnicami.

Strokovno povezovanje je v današnji hitro razvijajoči se družbi nujno. Je pomemben vir informacij, neformalnih izobraževanj, vedno pogostejše pa tudi način najcenejšega in učinkovitega izobraževanja, ki ga knjižnice oblikujejo na podlagi uspešnih praks in izvajajo za druge knjižnice. Tudi strokovno povezovanje je v letu 2021 narekovala situacija, povezana z epidemijo Covid-19.

RAČUNOVODSKO POROČILO JAVNEGA ZAVODA

Računovodsko poročilo obsega bilanco stanja, izkaz prihodkov in odhodkov ter pojasnila k obema računovodskima izkazoma.

Obrazec po katerem se sestavi bilanca je enoten za vse uporabnike EKN, obrazec po katerem se sestavi izkaz prihodkov in odhodkov pa je poseben za druge uporabnike EKN in poseben za določene uporabnike EKN.

RAČUNOVODSKO POROČILO VSEBUJE NASLEDNJE PRILOGE:

1. Priloge iz Pravilnika o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Ur. l. RS 115/02, 21/03, 134/03, 126/04, 120/07, 124/08, 58/10, 60/10, 104/10, 104/11 in 86/16):

- a) Bilanca stanja
- b) Stanje in gibanje neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev
- c) Stanje in gibanje dolgoročnih finančnih naložb in pojasnil ter druga pojasnila določena s tem pravilnikom
- d) Izkaz prihodkov in odhodkov – določenih uporabnikov
- e) Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka
- f) Izkaz računa finančnih terjatev in naložb določenih uporabnikov
- g) Izkaz računa financiranja določenih uporabnikov
- h) Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti

RAČUNOVODSKO POROČILO VSEBUJE NASLEDNJA POJASNILA:

1. Pojasnila k postavkam bilance stanje
2. Pojasnila k postavkam izkaza prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov
 - a) Analiza prihodkov (konti skupine 76)
 - b) Analiza odhodkov (konti skupine 46)
 - c) Analiza poslovnega izida

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2021

Zakonske osnove za sestavo računovodskega poročila:

- Zakon o javnih financah, Ur. l. RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo, 14/13 – popr., 101/13, 55/15 – ZFisP, 96/15 – ZIPRS1617, 13/18 in 195/20 – odl. US
- Zakon o računovodstvu (Ur. l. št. 23/99, 30/02 – ZJF-C in 114/06 – ZUE)
- Pravilnik o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava Ur. l. RS, št. 115/02, 21/03, 134/03, 126/04, 120/07, 124/08, 58/10, 60/10 – popr., 104/10, 104/11, 86/16, 80/19 in 153/21
- Navodila o pripravi zaključnega računa državnega in občinskega proračuna ter metodologije za pripravo poročila o doseženih ciljih in rezultatih neposrednih in posrednih uporabnikov proračuna (Ur. l. RS, št. 12/01 do št. 102/10)
- Pravilnik o enotnem kontnem načrtu za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava, Ur. l. RS, št. 112/09, 58/10, 104/10, 104/11, 97/12, 108/13, 94/14, 100/15, 84/16, 75/17, 82/18, 79/19, 10/21 in 203/21
- Pravilnik o razčlenjevanju in merjenju prihodkov in odhodkov pravnih oseb javnega prava (Ur. l. RS, št. 134/03, 34/04, 13/05, 114/06 – ZUE, 138/06, 120/07, 112/09, 58/10, 97/12, 100/15, 75/17 in 82/18)
- Pravilnik o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev, Ur. l. RS, št. t. 45/05, 138/06, 120/07, 48/09, 112/09, 58/10, 108/13 in 100/15
- Pravilnik o določitvi neposrednih in posrednih uporabnikov državnega in občinskih proračunov (Ur. l. RS, št. 46/03)
- Pravilnik o načinu in rokih usklajevanja terjatev in obveznosti po 37.členu Zakona o računovodstvu (Ur. l. RS, št. 108/13)
- Pravilnik o opredelitvi pridobitne in nepridobitne dejavnosti, Ur. l. RS, št. 109/07, 68/09 in 137/21
- Slovenski računovodski standardi (2016), Ur. l. RS, št. 95/15, 74/16 – popr., 23/17, 57/18 in 81/18
- Zakon o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2021 in 2022, Uradni list RS, št. 174/20, 15/21 – ZDUOP, 74/21, 172/21, 187/21 – ZIPRS2223 in 206/21 – ZDUPŠOP

Interni predpisi knjižnice:

- Odlok o ustanovitvi Knjižnice Radlje ob Dravi, (MUV 21/03)
- Pravilnik o računovodstvu Knjižnice Radlje ob Dravi 04.01.2016

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2021

1 BILANCA STANJA ZA LETO 2021 IN POJASNILA

Bilanca stanja je računovodski izkaz, ki vsebuje podatke o stanju sredstev ter obveznosti do virov sredstev ob koncu obračunskega obdobja, na dan 31.12.2021. Podlaga za sestavitev bilance stanja so poslovne knjige.

1.1 BILANCA STANJA ZA LETO 2021

v EUR (brez centov)

		ZNESEK	ZNESEK
		Tekoče leto	Predhodno leto
	SREDSTVA		
1	Neopredmetena dolgoročna sredstva	11.711	11.711
2	Popravek vrednosti neopredmetena. dolgor. sredstev	10.247	9.881
3	Oprema in druga opredmetena osnovna sredstva	1.417.254	1.319.802
4	Popravek vrednosti opreme in drugih opredmetenih osnovnih sredstev	1.338.826	1.309.122
I.	Dolgoročna sredstva in sredstva v upravljanju (1-2+3-4)	79.892	12.510
1	Denarna sredstva v blagajni	18	2
2	Dobroimetje pri bankah in drugih finančnih ustanovah	18.716	22.254
3	Kratkoročne terjatve do kupcev		5
4	Dani predujmi in varščine		172
5	Kratkoročne terjatve do uporabnikov enotnega kontnega načrta	14.373	12.638
6	Druge kratkoročne terjatve		404
7	Aktivne časovne razmejitve	1.344	1.941
II.	Kratkoročna sredstva; razen zalog in aktivne časovne razmejitve (1+2+3+4+5+6+7)	34.451	37.416
	AKTIVA SKUPAJ (I.+II.)	114.343	49.926
	OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV		
1	Kratkoročne obveznosti do zaposlenih	14.705	15.118
2	Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev	10.403	16.708
3	Druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja	2.672	2.625
4	Kratkoročne obv.do uporabnikov enotnega kontnega načrta	1.352	1.111
5	Pasivne časovne razmejitve	5.100	1.507
I.	Kratkoročne obveznosti in pasivne časovne razmejitve	34.232	37.069
1	Dolgoročne pasivne časovne razmejitve		
2	Obveznosti za sredstva prejeta v upravljanju	79.892	12.510
3	Presežek prihodkov nad odhodki	219	347
II.	Lastni viri in dolgoročne obveznosti	80.111	12.857
	PASIVA SKUPAJ (I.+II.)	114.343	49.926

Prilogi k bilanci stanja:

- Stanje in gibanje neopredmetenih sredstev in opredmetenih sredstev
- Stanja in gibanja dolgoročnih finančnih naložb in posojil

Knjižnica v letu 2021 ni prejela nobenih posojil, prav tako tudi ni dala nobenega posojila.

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2021

1.2 DOLGOROČNA SREDSTVA IN SREDSTVA V UPRAVLJANJU

Z rednim letnim popisom s stanjem na dan 31.12.2021 smo dosegli, da se knjigovodski podatki o sredstvih in obveznostih do njihovih virov ne razlikujejo od dejanskih. V poslovnih knjigah knjižnica izkazuje neopredmetena dolgoročna sredstva in opredmetena osnovna sredstva kot sredstva v upravljanju (sredstva so prenesena v uporabo in upravljanje knjižnice, vendar nad njimi nimamo lastninske pravice).

Neopredmetena sredstva in oprema se izkazujejo po načelu istovrstnosti in nabavni vrednosti. Nabavno vrednost opredmetenih osnovnih sredstev predstavlja nakupna cena ter vsi stroški, ki jih je mogoče pripisati njegovi usposobitvi za uporabo. Popravek vrednosti se oblikuje posamično, v skladu s predpisanimi stopnjami po metodi enakomernega časovnega obračunavanja-amortizacije.

V letu 2021 so bili oblikovani popravki v višini 58.932,63 €.

Opredmetena osnovna sredstva, ki sodijo med drobni inventar, sem sodijo tudi knjige in neknjižno gradivo, knjižnica 100% odpiše takoj ob nabavi. Drobni inventar se v poslovnih knjigah vodi do izločitve iz uporabe in sicer po nabavni in odpisani vrednosti. Nabava knjižničnega gradiva se v glavni knjigi knjiži na podlagi prejetih računov dobaviteljev v celotni vrednosti, v katalogizaciji pa se v sistem Cobiss evidentira posamična enota gradiva po dejanski ceni za enoto.

Konec leta 2021 smo prejeli od Občine Radlje ob Dravi premično premoženje v upravljanje v višini 70.206,71 € v okviru projekta »Čebela bere med«. Gre za osnovna sredstva, ki je razvrščeno kot pohištvo: pult za izposajo, omara za revije, regali, fotelji za odrasle in otroke, čitalniške in klubske mizice, oprema za kotichek »Berem zlahka« kamor spada elektronska prenosna lupa, predvajalnika zvočnih knjig, električno projekcijsko platno ter prenosni računalniki za e-knjižnico.

V letu 2021 smo nabavili knjižnično gradivo v vrednosti 55.874,49 €, ter opremo v vrednosti 599,15 € (tiskalnik, 2 monitorja).

SREDSTVA ZA KNJIŽNIČNO GRADIVO	ZNESEK v EUR
Občina Radlje ob Dravi	10.000,00
Občina Muta	5.000,00
Občina Vuzenica	5.802,00
Občina Podvelka	7.000,00
Občina Ribnica na Pohorju	3.500,00
Ministrstvo za kulturo	23.525,00
Lastna sredstva	1.047,49
SKUPAJ:	55.874,49
NAKAZILA SREDSTEV ZA OPREMO	
Nakup opreme iz lastnih virov	252,01
Presežek sredstev iz leta 2020	347,14
SKUPAJ:	599,15

Vsa izločena sredstva iz uporabe so brez sedanje vrednosti, zato njihov odpis nima vpliva na rezultat poslovanja. Skupna vrednost izločenih sredstev na podlagi rednega odpisa znaša 29.228,61 €. V tej vrednosti so zajete knjige v vrednosti 15.034,20 €, ki jih vodimo kot osnovno sredstvo in oprema v vrednosti 14.194,41 €.

1.3 KRATKOROČNA SREDSTVA

Kratkoročna sredstva v znesku **34.451,78 €** predstavljajo:

- denarna sredstva v blagajni 18,57 €,
- denarna sredstva, ki izkazujejo dobroimetje na transakcijskem računu v znesku 18.716,39 €. Stanje teh sredstev je usklajeno s izpiskom podračunu pri UJP po stanju na dan 31.12.2021,
- kratkoročne terjatve do uporabnikov EKN v višini 14.372,97 €,
 - a) Občine Radlje ob Dravi v višini 7.017,46 €,
 - b) Občina Muta v višini 4.736,16 €,
 - c) Občina Ribnica na Pohorju v višini 1.859,25 €,
 - d) Občina Podvelka v višini 357,58 €,
 - e) Občina Vuzenica v višini 397,52 €,
 - f) KIP Ptuj v višini 5,00 €.
- g) aktivne časovne razmejitve za potrebe razmejevanja kratkoročno odloženih vnaprej plačanih stroškov za naslednje obračunsko obdobje (naročnine časopisov, revij) v višini 1.343,85 €.

1.4 KRATKOROČNE OBVEZNOSTI

Kratkoročne obveznosti v znesku **34.232,56 €** sestavljajo:

- h) obveznosti do zaposlenih, za izplačilo decembrskih plač (čiste plače in nadomestila plač, prispevki, davki od plač ter druge obveznosti), ki so bile izplačane v januarju 2022, v višini **14.705,40 €**,
- i) obveznosti do dobaviteljev za še neplačane račune v višini **10.402,72 €**,
- j) druge kratkoročne obveznosti v višini **9.124,44 €** so:
 - a) obveznosti delodajalca za davke in prispevke na plače v višini 2.186,54 €,
 - b) ostale kratkoročne obveznosti do uporabnikov enotnega kontnega načrta 1.352,34 €,
 - c) izplačila po pogodbi o delu 249,45 €,
 - d) izplačila KAD za december v višini 229,16 €,
 - e) doplačilo davka od dohodka za leto 2021 v višini 6,57 €,
 - f) preveč zaračunani materialni stroški 486,10 €,
 - g) odloženi prihodki za projekt »Čebela bere med« v višini 3.614,28 €,
 - h) odloženi prihodki za projekt »Moč dreves« v višini 1.000,00 €.

1.5 OBVEZNOSTI ZA NEOPREDMETENA IN OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA

Uskladitev terjatev in obveznosti po 37. členu Zakona o računovodstvu v naših poslovnih knjigah izkazujemo na kontu 98-obveznosti za sredstva prejeta v upravljanje na dan 31.12.2021 naslednje stanje: **80.111,33 €**.

Stanje na kontih skupine 98- obveznosti za sredstva, prejeta v upravljanje je usklajeno z izpisom stanja z občinami ustanoviteljicami: Radlje ob Dravi, Muta, Vuzenica, Podvelka in Ribnica na Pohorju.

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2021

NAMEN	ZNESEK v EUR
Stanje obvez. za sredstva prejeta v upravljanje 1.1.2021	12.857,53
Nabava knjižničnega gradiva od občin	31.302,00
Nabava knjižničnega gradiva od Ministrstva za kulturo	23.525,00
Prejeta sredstva v upravljanje Občine Radlje ob Dravi	70.206,71
Nabava opreme iz lastnih virov	252,01
Pokriv. stroš. amortizacije v breme sredstev v upravljanje	-58.251,14
Presežek prihodkov nad odhodki za leto 2021	219,22
Stanje na dan 31.12.2021	80.111,33

- Presežek prihodkov nad odhodki za leto 2021 znaša: 219,22 €, sredstva bomo v skladu s sklepom sveta zavoda porabili za nakup osnovnih sredstev ali za nakup knjižničnega gradiva,

2 PRIHODKI IN ODHODKI 2021

V izkazu prihodkov in odhodkov se izkazujejo prihodki in odhodki, ugotovljeni v skladu z zakonom o računovodstvu in slovenskimi standardi. Pri ugotavljanju prihodkov in odhodkov obračunskega obdobja se upošteva načelo nastanka poslovnega dogodka kot tudi načelo denarnega toka.

2.1 IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV ZA LETO 2021

		v EUR (brez centov)	
		ZNESEK	ZNESEK
		Tekoče leto	Predhodno leto
	SREDSTVA		
1	Prihodki od prodaje proizvodov in storitev	267.313	249.006
I.	Prihodki od poslovanja	267.313	249.006
1	Prihodki od obresti		
II.	Finančni prihodki		
III.	Drugi prihodki		286
	CELOTNI PRIHODKI (I.+II.+III.)	267.078	249.292
1	Stroški materiala	13.905	16.876
2	Stroški storitev	42.448	35.221
I.	Stroški blaga, materiala in storitev (1+2)	56.353	52.097
1	Plače in nadomestila plač	163.370	151.321
2	Prispevki za socialno varnost delodajalcev	26.504	24.800
3	Drugi stroški dela	19.714	18.362
II.	Stroški dela (1+2+3)	209.588	194.483
III.	Amortizacija	1.048	2.352
IV.	Ostali drugi stroški	89	
V.	Finančni odhodki		
VI.	Izredni odhodki		
VII.	Prevrednotovalni poslovni odhodki		
1	Ostali prevrednotovalni poslovni odhodki		
	CELOTNI ODHODKI (I.+II.+III.+IV.+V.+VI.+VII.)	267.078	248.932
	PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI	235	360
	Davek od dohodka pravnih oseb	16	13
	Presežek po odbitku davka od dohodka	219	347
	Povprečno število zaposlenih na podlagi delovnih ur v obračunskem obdobju (celo število)	7	7
	Število mesecev poslovanja	12	12

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2021

Kot je razvidno iz gornje tabele v izkazu prihodkov in odhodkov – določenih uporabnikov, knjižnica izkazuje v obračunskem obdobju od 1. 1. - 31. 12. 2021 dosežene

- prihodke v višini	267.313 €
- odhodke v višini	267.078 €

Presežek prihodkov nad odhodki 235 €

Prikazane so posamezne postavke za leto 2021 in primerjava z letom 2020.

Na podlagi 29. člena Odloka o ustanovitvi Knjižnice Radlje ob Dravi (medobčinski uradni vestnik 21/2003) bomo presežek prihodkov nad odhodki 235,57 €, zmanjšan za davek od dohodka pravnih oseb v višini 16,35 €, preostanek **219,22 €** namenili v skladu s sklepom sveta zavoda za nakup knjižničnega gradiva in v opremo, potrebno za delovanje zavoda.

2.2 PRIHODKI GLEDE NA VIR FINANCIRANJA

Pregled prihodkov za leto 2021

1. PRIHODKI IZ OBČINSKEGA PRORAČ.	Tekoče leto	Predhodno leto	Indeks 21/20
a)Občina Radlje ob Dravi	106.028,87	100.928,29	105,05
b)Občina Muta	49.664,23	46.540,25	106,71
c)Občina Vuzenica	43.505,12	40.745,71	106,77
č)Občina Podvelka	39.110,06	36.650,58	106,71
d)Občina Ribnica na Pohorju	18.011,58	16.893,02	106,62
SKUPAJ:	256.319,86	241.757,85	106,02
2. PRIHODKI IZ REPUBLIŠKEGA PRO.	4.529,30	4.640,34	97,61
3. DRUGI PRIHODKI	6.464,15	2.893,68	223,39
SKUPAJ:	267.313,31	249.291,87	107,23

1.PREGLED PRIHODKOV IZ OBČINSKIH PRORAČUNOV	LETO 2021	LETO 2020	INDEKS
a)za materialne stroške	51.347,39	51.915,35	98,91
Občina Radlje ob Dravi	30.066,07	30.572,64	98,34
Občina Muta	7.029,94	7.053,02	99,67
Občina Vuzenica	6.179,66	6.175,35	100,07
Občina Podvelka	5.535,54	5.554,36	99,66
Občina Ribnica na Pohorju	2.536,18	2.559,98	99,07
b)za plače	204.972,47	189.842,50	107,97
Občina Radlje ob Dravi	75.962,80	70.355,65	107,97
Občina Muta	42.634,29	39.487,23	107,97
Občina Vuzenica	37.325,46	34.570,36	107,97
Občina Podvelka	33.574,52	31.096,22	107,97
Občina Ribnica na Pohorju	15.475,40	14.333,04	107,97
2.PREGLED PRIHODKOV IZ REP.PRORAČ.	4.529,30	4.640,34	97,61
nakaz. Sredstev za tvegano delo	4.529,30	4.640,34	97,61
3.DRUGI PRIHODKI	6.464,15	2.893,68	223,39
drugi prihodki, članarine, donatorska sredstva	6.464,15	2.893,68	223,39

Drugi prihodki knjižnice predstavljajo članarine, zamudnine za knjižnično gradivo 6.464,15 €.

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2021

2.3 PREGLED ODHODKOV ZA LETO 2021 v primerjavi z letom 2020

	LETO 2021	LETO 2020	INDEKS 21/20
01. SPLOŠNI STROŠKI POSLOVANJA	27.071,39	27.700,35	97,73
a) Stroški električne energije	2.989,94	3.624,60	82,49
b) Stroški RTV in ZAMP	194,13	189,54	102,42
c) Stroški čiščenja in sanit. material	11.896,95	12.100,52	98,32
č) Stroški ogrevanja in kom. storitve	7.177,31	6.746,80	106,38
d) dvigalo in vzdr. prostorov	3.083,26	3.395,37	90,81
e) Stroški varovanja	1.729,80	1.643,52	105,25
02. PROGRAMSKI STROŠKI	29.281,99	24.396,84	120,02
a) Stroški telefona, CATV, PTT	3.263,03	3.303,18	98,78
b) Vzdr.rač.opreme, OS in DI	6.149,82	5.958,09	103,22
c) Stroški pis.materiala in tonerjev	2.291,33	2.096,24	109,31
č) Stroški prireditev in promocije	10.278,93	4.609,58	222,99
d) Vzdrž.gradiva, izkaz., zašč.delu	2.130,28	3.341,34	63,76
e) Zavarovalne premije	389,63	389,63	100,00
f) Stroški službenih potovanj	1.252,95	873,49	143,44
g) Banč. str.članar., zdrav.preg.medk	1.405,57	1.222,94	114,93
i) st.notranje revizije, požarni red	621,71	1.775,68	35,01
j) Stroški pogodb. in avtorsk. dela	1.498,74	826,67	181,30
03. AMORTIZACIJA	1.047,49	2.351,68	44,54
a) amortizacija	59.298,63	58.736,91	
b) zmanjšanje amortizacije	-58.251,14	-56.385,23	
04. STROŠKI DELA	209.587,77	194.482,84	107,77
a) plače zaposlenih	163.370,55	151.320,54	107,96
b) prispevki na plače, dod. zav.	29.253,54	27.415,62	106,70
c) regres, jubilejna nag.	7.573,13	6.829,07	110,90
č) stroški prehrane in prevoza	9.390,55	8.917,61	105,30
05. DRUGI ODHODKI	89,10		100,00
SKUPAJ ODHODKI (01+02+03+04)	267.077,74	248.931,71	107,29

Na področju stroškov in prihodkov se odraža še vedno trajajoča epidemija, ki v zadnjih dveh letih vpliva na naše poslovanje.

Vsi splošni stroški poslovanja so glede na leto 2020 v rahlem porastu, pa vendarle primerljivi z letom 2019. Tudi programski stroški so primerljivi z letom 2020, razen pri stroških prireditev in promocije, kateri so narasli zaradi projekta Čebela bere med, ki pa ga Knjižnica financira iz lastnih sredstev. Znižali so se stroški na segmentu revizij (v letu 2021 nismo bili zavezani za zunanjo revizijo). Povečali

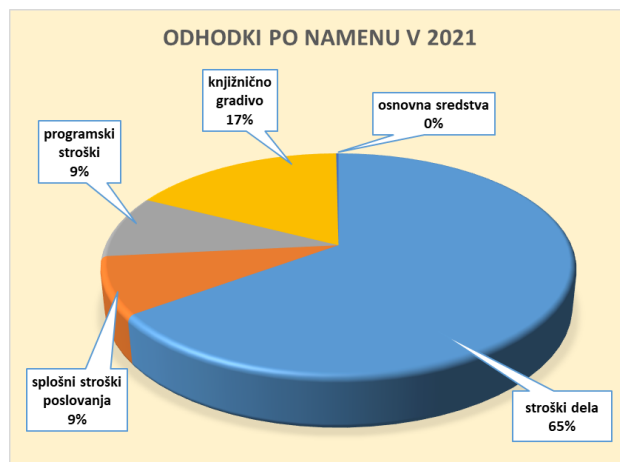
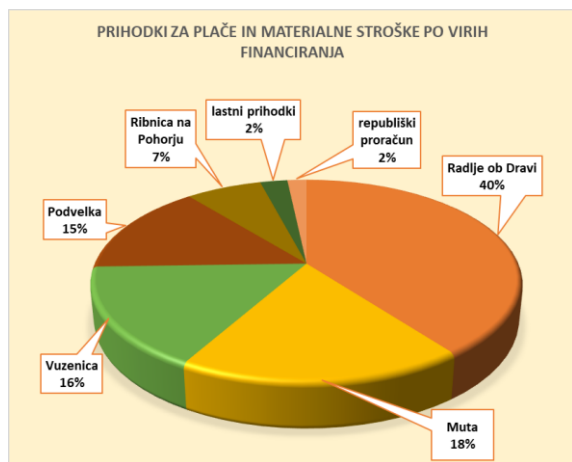
Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2021

so se stroški študentskega dela, saj smo v okviru projekta Čebela bere med morali preseliti oz. prestaviti vso knjižnično gradivo v knjižnicah Radlje in Vuzenica.

V letu 2021 smo obračunali amortizacijo opredmetenih in neopredmetenih osnovnih sredstev in oblikovali popravke v višini 59.298,63 €, od tega za knjižnično gradivo v višini 55.874,49 € in v opremo v višini 3.424,14 €. V breme prihodkov smo pokrili amortizacijo v višini 1.047,49 €, v breme obveznosti za sredstva prejeta v upravljanje pa v višini 58.251,14 €.

Največji del odhodkov je knjižnica porabila za stroške dela. Pri izplačilu plač in izdatkov zaposlenim smo upoštevali Zakon o izplačilu plač v javnem sektorju, Zakon o uravnoteženju javnih financ, Določila Kolektivne pogodbe za kulturne dejavnosti v RS in objave sprememb v Uradnih listih.

Stroški dela se nanašajo na sedem redno zaposlenih. Plače so obračunane na osnovi pogodb o zaposlitvi. Prispevki iz plač in na plače ter dohodnina so obračunani po stopnjah in so odvisni od plač. Premije za kolektivno dodatno pokojninsko zavarovanje (KAD) so obračunane in plačane po predpisani lestvici. V letu 2021 smo izplačali regres za letni dopust v višini minimalne plače za leto 2021 za vse zaposlene delavce. Povračila stroškov prehrane in prevoza na delo so izplačane glede na dneve prisotnosti po Uredbi o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja.

2.4 PREGLED ODHODKOV ZA LETO 2021 v primerjavi s finančnim načrtom

Glede na predviden in po sprejetju občinskih proračunov usklajen finančni načrt za leto 2021 smo v skupnem znesku porabili za **4,67 %** manj sredstev od načrtovanih. Med letom smo spremljali stanje in predvidevali realizacijo, ki smo jo občinam ustanoviteljicam predstavili proti koncu leta s predlaganim rebalansom.

Spodnja tabela in grafikon izkazuje realizacijo po posameznih postavkah:

	plače-občine	splošni stroški poslovanja-občine	programski stroški-občine	programski stroški -lastna sredstva	knjižnično gradivo-občine	knjižnično gradivo-ministrstvo	knjižnično gradivo-lastna sredstva	nakup osnovnih sredstev-občine	nakup osnovnih sredstev-lastna sredstva
Fina. načrt	215.874	30.750	24.276	5.000	31.302	23.525	3.000		500
Rebalans	204.944	26.050	24.276	5.000	31.302	23.525	500		500
prenos 2020		1.021							
realizacija	204.972	27.071	24.276	5.181	31.302	23.525	1.047		252
razlika	10.902	3.679		-181			1.953		248

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2021

Na postavki za plače je nižja realizirana vrednost dejansko izplačanih plač, ker so nekatere občine odobrile financiranje nove zaposlitve in je bilo to financiranje upoštevano v usklajenem finančnem načrtu. Nova zaposlitev ni bila realizirana. Natančne uskladitve so se z občinami opravile ob izteku leta 2021, saj občine nakazujejo sredstva po realnem zahtevku s strani knjižnice.

Nižja od načrtovane je bila tudi realizacija stroškov na postavki splošni stroški poslovanja. V rebalansu smo upoštevali preveč zaračunane materialne stroške v preteklih dveh letih in prenesli v letu 2021 manjkajoči znesek v višini 1.021,39 € za pokrivanje splošnih stroškov poslovanja 2021.

Na postavki programski stroški smo porabili predvidena sredstva občin in lastne prihodke, ki smo jih namenili za projekte.

Na postavki nakupa knjižničnega gradiva smo prejeli načrtovana sredstva iz republiškega proračuna, iz lastnih sredstev pa smo prispevali nekaj manj sredstev od načrtovanih.

Na segmentu nakupa osnovnih sredstev smo v bistvu realizirali kot smo načrtovali, le da smo iz lastnih sredstev namenili manj sredstev.

2.5 Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti

Knjižnica v izkazu prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti za leto 2021 izkazuje samo prihodke za izvajanje javne službe

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2021

3 OSTALI RAČUNOVODSKI IZKAZI

3.1 Izkaz prihodkov in odhodkov po načelu denarnega toka

NAZIV KONTA		TEKOČE LETO 2021	PREDHODNO LETO 2020
I.	SKUPAJ PRIHODKI	323.546	308.250
1.	PRIHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE	323.527	308.045
A.	Prihodki iz sredstev javnih financ	315.576	302.393
a.	Prejeta sredstva iz državnega proračuna	33.861	24.505
b.	Prejeta sredstva iz občinskega proračuna	281.715	277.888
c.	Prejeta sred. iz skladov socialnega zavarovanja		
d.	Prejeta sred. iz javnih skladov in agencij		
B.	Drugi prihodki za izvajanje dejavnosti	7.951	5.652
	Prihodki od prodaje blaga in storitev iz nas. javne služb.	5.366	5.366
	Drugi tekoči prihodki iz naslova izvajanja javne službe		286
2.	PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU	19	205
II.	SKUPAJ ODHODKI	326.800	304.988
1.	ODHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE	326.800	304.988
A.	Plače in drugi izdatki zaposlenim	181.876	165.746
B.	Prispevki delodajalcev za socialno varnost	29.340	27.155
C.	Izdatki za in storitve za izvajanje javne službe	50.830	55.295
J.	Investicijski odhodki	64.754	56.792
	PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI		3.262
	PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI	3.254	

Izkaz prihodkov in odhodkov po načelu denarnega toka služi spremljanju gibanja javnofinančnih prihodkov in odhodkov v skladu s 16. členom Pravilnika o razčlenjevanju prihodkov in odhodkov za določene uporabnike enotnega kontnega načrta.

Pri pripoznavanju prihodkov in odhodkov, ki se knjižijo evidenčno smo upoštevali računovodsko načelo denarnega toka-plačane realizacije. Prihodek in odhodek po načelu denarnega toka se pripozna, kadar je poslovni dogodek nastal in smo hkrati zanj prejeli denar.

Izkaz je sestavljen na podlagi prihodkov in odhodkov, evidentiranih v poslovnih knjigah ter vsebuje podatke o prihodkih in odhodkih obračunskega obdobje, ločeno za izvajanje javne službe in tržne dejavnosti.

Skupni prihodki po načelu denarnega toka so v letu 2021 znašali 323.546 €, skupni odhodki pa 326.800 €.

Izkaz prihodkov in odhodkov po načelu denarnega toka za leto 2021 izkazuje presežek odhodkov nad prihodki v višini 3.254 €.

3.2 Izkaz računa finančnih terjatev in naložb

Knjižnica v letu 2021 ni imela finančnih terjatev in naložb.

3.3 Izkaz računa financiranja

V izkazu računa financiranja določenih uporabnikov je prikazano zmanjšanje denarnih sredstev v znesku **3.253,88 €**, ki je izračunano med prihodki in odhodki po načelu denarnega toka.

POVZETEK s poudarkom na doseženih ciljih in rezultatih

S tem poročilom predstavljamo naše delo, dosežke in probleme s katerimi se srečujemo. Ustanoviteljem, ki v veliki meri odločajo o našem delu, predvsem po upravni in finančni plati, pa s poročilom posredujemo podatke in informacije, potrebne za vrednotenje naše uspešnosti in načrtovanje zagotavljanja delovanja knjižnične dejavnosti v prihodnosti.

V letu 2021 je tudi delovanje in poslovanje knjižnice močno zaznamovala epidemija Covid-19. Knjižnična dejavnost, izvajana kot javna služba, je bila v marsičem otežena, deloma tudi onemogočena. Nenačrtovane zmanjšane možnosti za doseganje zastavljenih ciljev smo v poročilu upoštevali.

Na kratko:

- **V letu 2021 smo kupili skupno 2.090 enot knjižničnega gradiva in v dar prejeli 450 enot. V letu 2020 smo kupili 2.305 enot knjižničnega gradiva, v dar smo prejeli 335 enot.**

Nakup knjižničnega gradiva se je v letu 2021 znižal v primerjavi z nakupom v prejšnjem letu za 9 %, znižala so se tudi namenska sredstva za konvencionalno gradivo: za 6,4 %. V skupnem znesku je bilo namenskih sredstev za nakup gradiva v letu 2021 domala enako, oziroma 0,8 % več kot v letu 2020. Za 8 % so se povečala sredstva Ministrstva za kulturo za nakup gradiva, vendar pod pogojem, da se 20 % sredstev nameni nakupu e-knjig v slovenskem jeziku in da se kupi elektronsko dostopne zvočne knjige. Knjižnica je iz lastnih sredstev načrtovala za nakup gradiva 3.000 €, vendar je zaradi nižjih lastnih prihodkov lahko namenila 1.047 €. Sredstev iz občinskih proračunov je bilo enako kot leto prej. V letu 2021 je bila povprečna cena kupljenega konvencionalnega gradiva za 3,7 % višja kot leto prej; znašala je 23,97 €, v letu 2020 pa 23,12 €.

Nakup konvencionalnega gradiva je torej v letu 2021 za 10,5 % nižji kot v letu prej in znaša 133 enot gradiva na 1000 prebivalcev, celoten prirast gradiva pa znaša 162 enot gradiva na 1000 preb. **V letu 2021 (kot tudi v letih 2013-2020) nismo dosegli predpisanega minimalnega prirasta gradiva, kot ga predvideva Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe** (222 enot gradiva na 1000 prebivalcev + periodika). Po Strokovnih priporočilih in standardih za splošne knjižnice, ki veljajo od marca 2018 pa je priporočen minimalni prirast 250 enot knjig in brošur plus periodika.

Tudi vsebinsko prirast novih knjig odstopa od priporočenih standardov. V osrednji knjižnici Radlje in v knjižnici kot celoti je razmerje med strokovnim in leposlovnim gradivom zelo približno priporočenemu 50:50, močnejše pa odstopa v krajevnih knjižnicah, kjer je kupljenega več novega leposlovnega gradiva (povprečno 60 %) kot strokovnega in tudi več gradiva za otroke kot v osrednji knjižnici, vendar ne več od priporočenih 30 % naslovov. Zaradi nezadostnih sredstev se pri nakupu gradiva bolj prilagajamo potrebam trenutnih uporabnikov in manj skrbi za dolgoročno ustrezno zbirko, ki bi bila optimalna po obsegu, strukturi in aktualnosti. Pridobili smo raznoliko zbirko, številčno 1716 naslovov, zato pa manj izvodov, ki so v mreži knjižnic bolj razpršeni, kar za uporabnike ni ugodno.

Zbirko elektronskih knjig smo dopolnili s 147 naslovi in tako uporabnikom ob koncu leta ponujali vsega 686 naslovov. V okviru strokovnega izpopolnjevanja smo izvedli anketo o uporabi e-knjig med uporabniki naše knjižnice in ugotovili, da moramo za izboljšanje izposoje e-knjig več in bolje promovirati ter izvesti usposabljanja za izposajo e-knjig.

V letu 2021 smo prvič ponudili svojim uporabnikom tudi elektronsko dostopne zvočne knjige na portalu Audibook. Zakupili smo paket 100 naslovov, ki vsebuje tako strokovne kot leposlovne knjige.

Elektronsko gradivo je zaradi splošne dostopnosti lahko zelo učinkovita dopolnitev ponudbe knjižničnega gradiva., sploh v času, ko je fizični dostop do knjižnic omejen.

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2021

- Po programu dela knjižnice je bilo za leto 2021 **načrtovanih 4475,5 ur odpiralnega časa** in da bo poleg rednega odpiralnega časa s 97 urami tedenske odprtosti v juliju in avgustu veljal počitniški odpiralni čas z 51 urami tedenske odprtosti. Seveda se je v programu dela predvidelo, da bo zaradi epidemije čas tekom leta spremenjen. Tako smo spremembe odpiralnega časa napovedali 7 krat v letu in so uporabniki knjižnico obiskovali po štirih (4) različnih odpiralnih časih. **Skupno je bila knjižnica v letu 2021 odprta 3506 ur, kar predstavlja 78 % od načrtovanega.**

Začasni odpiralni časi, povezani z epidemijo Covid-19, so bili načrtovani zelo premišljeno z jasnim ciljem: da bodo knjižnične storitve opravljene z epidemiološkega vidika varno za zaposlene in za uporabnike ter da bo dejavnost opravljena kot je načrtovano v vseh enotah knjižnice. Kljub negotovi situaciji smo dejavnost lahko izvedli brez dodatnih zapiranj, ki bi bile posledica tveganih ravnanj, okužb, bolezni ali drugih z epidemijo povezanih nenačrtovanih dogodkov.

- Obisk knjižnice z namenom izposoje** (tudi vračilo gradiva ali podaljšanje roka izposoje) se je v primerjavi z letom 2021 **zmanjšal za 2 %**. Ko upoštevamo vse obiske knjižnice (tudi obisk prireditve) se je **obisk zmanjšal za 1 %**. Manjši obisk je povsem realen in je bil zaradi manjše odprtosti vseh enot knjižnice zaradi epidemije Covid-19 tudi pričakovan. Pričakovan je bil še močnejši upad zaradi omejitev v pretežnem delu leta: onemogočena ali vsaj omejena je bila uporaba čitalnice, priporočeno čimkrajše zadrževanje v knjižnici in močno je bilo okrnjeno izvajanje dejavnosti ter prireditve. Velika omejitev pri obisku je bilo izpolnjevanje pogoja PCT (preboleli, cepljeni, testirani) za odrasle in za otroke, starejše od 12 let. Omejitve pri druženju ter izvajanju dejavnosti za spodbujanje branja so na to populacijo najbolj vplivale. Samo deloma smo še večji upad pri otrocih lahko preprečili z uvedbo nove oblike sodelovanja z vrtci: Sovica v vrtcu.
- V letu 2021 smo izposodili **za 5 % gradiva več** kot v preteklem letu. Izposoja zajema vso gradivo v fizični obliki, ki smo ga izposodili v knjižnici in na dom. Upad izposoje v primerjavi z letom 2019 smo torej z lanskimi 31 % zmanjšali na 26 %, kar je ob 78 % odprtosti po urah in dodatnih omejitvah več kot zadovoljivo.
Po petkrat višji izposoji v letu 2020 je v letu 2021 spet upadla izposoja elektronskih knjig na portalu Biblos, ki so si jih naši člani v letu 2021 izposodili 439, v 2020 pa 771. Pričakovano je bila največja izposoja v januarju, ko smo izposojali brezstično in v aprilu ob zaprtju knjižnice. Porast izposoje je zaznati tudi v poletnih mesecih, kar je zelo dober podatek. V letu 2021 so si naši člani tudi prvič izposodili 17 elektronskih zvočnih knjig na portalu Audibook.
Medknjižnična izposoja, s katero omilimo pomanjkanje strokovnih gradiv, je v letu 2021 spet nekoliko porasla, ni pa še dosegla obsega izpred »koronskega« časa. Iz drugih knjižnic smo si za naše člane izposodili 114 enot gradiva ter drugim knjižnicam izposodili 31 enot gradiva. V letu 2020 je bilo medknjižnično izposojenih enot 91 iz drugih knjižnic in 22 drugim knjižnicam.
Upad izposoje in obiska bi bil močnejši, če knjižnica v jesenskem obdobju ne bi ostala odprta, četudi je bilo za vstop v knjižnice potrebno izpolnjevati pogoj PCT (preboleli, cepljeni, testirani). Po naših subjektivnih opažanjih, ki jih vsaj nekoliko potrjujejo podatki o obisku in izposoji, je izpolnjevanje pogoja PCT bolj vplivalo na upad obiska kot na upad izposoje gradiva.
- Število aktivnih članov knjižnice**, ki v letu obiščejo knjižnico vsaj enkrat, je bilo v letu 2021 **2.860 in se je v primerjavi s prejšnjim letom zmanjšalo za 7,8 %**. **Vpis novih članov se je povečal za 28,5 %**. Knjižnico vsaj enkrat v letu obišče 18,2 % prebivalcev, pri čemer smo še daleč od priporočenega članstva 40 % prebivalstva. Priporočeno včlanjenost 60 % otrok in

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2021

mladih do 15. leta starosti smo v preteklih letih celo presegali, v letu 2021 pa je upadla na 50,7 %. Upad je bil predvsem zaradi zaprtja šol in šolanja na daljavo spomladi ter izpolnjevanja pogoja PCT za starejše od 12 let v jeseni 2021 tudi pričakovan. Pri posameznih kategorijah aktivnih članov ugotavljamo, da je aktivnost predšolskih članov, dijakov ter upokojencev ostala na enaki ravni, medtem ko se je najmočneje znižala pri osnovnošolcih, zaposlenih ter tudi pri študentih, ki so se v jesenskem času ob izpolnjevanju PCT spet vrnil na fakultete. Pri nezaposlenih članih sicer je upad, vendar je nasploh nezaposlenih precej manj kot v preteklem letu. Podatke o članih skrbno spremljamo in primerjamo z demografskimi trendi v naših okoljih, vendar pri tem še vedno upoštevamo, da je dejanskih uporabnikov knjižnice, ki nimajo svoje članske izkaznice, med odraslimi precej več, kot to izkazujejo knjižnične statistike. V času epidemije je po naših opažanjih izposoja knjižničnega gradiva med občani močno porasla, česar pa ni mogoče meriti, ker se ne evidentira. Prav na področju približevanja knjižničnih storitev in ozaveščanja o prednostih, ki jih prinaša članstvo v knjižnici, bo potrebne več pozornost in aktivnosti. To bomo uspeli z dodatnimi zaposlenimi strokovnimi delavci.

- V letu 2021 se je v primerjavi z letom 2020 **število prireditev in dejavnosti povečalo za 14 %, obiskalo pa jih je za 15 % več udeležencev.**

Tudi v letu 2021 je izvajanje dejavnosti in prireditev močno okrnila epidemija Covid-19 in z njo povezani ukrepi ter omejitve. Od januarja do aprila so potekale dejavnosti na daljavo in tiste dejavnosti, ki potekajo brez srečevanj, na primer bralna značka za odrasle in Sovica v vrtcu, katero smo uspešno izvajali v sodelovanju z vrtcem Radlje. Namesto srečevanj v knjižnici smo posneli filme in se z udeleženci nekaterih dejavnosti povezali na daljavo, dogodke smo predvajali v živo preko spleta za tiste, ki se nam v knjižnici niso mogli pridružiti ali izvedli predavanje na ZOOM-u. Skratka nenehno smo iskali možnosti ter poti za ohranitev najpomembnejših aktivnosti s katerimi spodbujamo k branju in k znanju, torej izboljšujemo bralno in informacijsko pismenost. Ohranjali smo sodelovanje z zunanjimi inštitucijami, društvi in posamezniki in v sodelovanju izvedli kar nekaj uspešnih prireditev in dejavnosti: literarni natečaj, razstavo ob 30. obletnici osamosvojitvene vojne, film o Radljah v okviru festivala Igraj se z mano.

Za izvedbo vseh prireditev smo v letu 2021 porabili 10.278,93 €, v letu 2020 pa 4.609,58 €, s tem, da so v znesku zajeta tudi sredstva, ki smo jih v letu 2021 predvideli za dejavnosti v okviru projekta Čebela bere med in jih zaradi ukrepov nismo mogli izvesti. Te dejavnosti bodo izvedene takoj, ko bodo razmere izvedbo dopuščale. Vse dejavnosti so načrtovale, izvedle in organizirale redno zaposlene delavke.

- Za izvajanje takšne knjižnične dejavnosti, kot jo predvidevajo zakonske določbe in bi jo naši občani morali imeti, bo v bodoče **nujno zaposlovanje novih strokovnih delavcev**. Poleg direktorja in 0,8 računovodsko-administrativnega delavca je zaposlenih 5 strokovnih delavk in se število ni spremenilo od leta 2017. Pravilnik o sistemizaciji delovnih mest in kadrovske načrt, izdelan na zakonskih podlagah (zakon in pravilnik) predvidevata 7 strokovnih delavcev, torej je dejanska kadrovska zasedba 71 %. Zaradi tega je razumljivo, da ne moremo izvajati več strokovnih del, med katera spadajo intenzivnejši prispevki stroki, primerno izvajanje domoznanske dejavnosti, bolj načrten in učinkovit razvoj ter izvajanje dejavnosti za spodbujanje branja in aktivno uporabo knjižničnih storitev ter optimalnejša odprtost knjižnic v mreži.

V letu 2021 se je zaradi razmer, povezanih z epidemijo Covid-19, močno spremenilo delo zaposlenih. Neposredno delo z uporabniki se je zmanjšalo zaradi manj ur odprtosti knjižnic, zato pa se je povečalo delo z uporabniki na daljavo, torej dogovarjanje in svetovanje po

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2021

telefonu in digitalnih poteh. Močno se je povečal obseg dela, povezanega s pripravo gradiva za izposajo. Članom se namreč skoraj pet mesecev v letu ni omogočal prost dostop do knjižničnega gradiva. Povsem nova opravila so bila povezana z zagotavljanjem varnega obiska knjižnice, da ta z epidemiološkega vidika ne bi predstavljal tveganj za okužbo ter povsem novi izzivi in izkušnje z uporabniki zaradi preverjanja pogoja PCT (preboleli, cepljeni, testirani) od 6. septembra do konca leta 2021.

- **Strokovno bibliotekarsko delo** je tudi v letu 2021 potekalo v okviru potreb in možnosti, ki so podane s številom in strukturo zaposlenih strokovnih delavcev. Veliko dodatnega strokovnega dela je bilo potrebnega ob večjih premiki in preureditvah knjižnične zbirke, ki so bile izvedene zaradi dodatnih knjižnih polic v osrednji knjižnici in zamenjave polic v knjižnici Vuzenica, zaradi ureditve kotička Berem zlahka ter zaradi opravljene redne inventure knjižničnega gradiva v vseh enotah. Predvsem zaradi spodbujanja k naročanju gradiva po spletu je bilo v letu 2021 še več pozornosti namenjene izdelavi različnih seznamov knjižničnega gradiva v katalogu COBISS+.
- **Prostori knjižnic** so povsod ustrezni, razen v knjižnici Vuzenica. Občina Vuzenica je v letu 2021 predstavila načrtovane prostore za knjižnico v dograjeni večnamenski stavbi na Sejmarski ulici. Preselitev je načrtovana za leto 2022.

Posodobitev opreme: v letu 2021 smo dokupili najnujnejša osnovna sredstva s katerimi smo zamenjali staro in izrabljeno opremo: 2 monitorja za uporabnike in 1 tiskalnik za nalepke za zaposlene.

Kupili smo tudi opremo, ki zaradi nižjih posamičnih vrednosti spada pod drobni inventar in služi za izboljšanje delovnih procesov ali kot nadomestitev izrabljene opreme: nakupovalne košare, računalniška miška, tipkovnica, USB ključek, varnostna ključavnica, transportni voziček ter posodobili računalniško opremo tako, da so na vseh računalnikih za zaposlene nameščene enake verzije programov, kar zagotavlja lažje in optimalnejše delo.

Nakup smo financirali z lastnimi sredstvi in iz presežka prihodka iz prejšnjega leta v skupni vrednosti: 599,15 €. Sofinanciranje nujne opreme iz lastnih prihodkov knjižnice je bilo načrtovano v finančnem načrtu knjižnice.

V okviru projekta Čebela bere med (Čbm) sta Občina Vuzenica in Občina Radlje ob Dravi kot partnerki v projektu zagotovili nakup pohištvene in računalniške opreme ter opreme za skupno promocijo (Čebelarski kotiček in slikanica) v skupni vrednosti: 100.643 €. V poslovnih evidencah knjižnice so zavedena le sredstva Občine Radlje, ki je do konca leta 2021 izvedla postopek predaje sredstev Knjižnici v upravljanje. Računalniška in pohištvena oprema se nahajata v obeh knjižnicah, prav tako slikanice, ki jih knjižnica uporablja kot promocijo projekta. Čebelarski kotiček pa v času trajanja projekta potuje med 9 vključenimi knjižnicami. Obe knjižnici sta tako veliko pridobili: krajevna knjižnica Vuzenica je z novim pohištvom v celoti zamenjala staro, osrednja knjižnica Radlje pa pridobila dodatno pohištvo, ki je bilo nujno za optimalno razporeditev knjižnične zbirke. Z nakupom prenosnih računalnikov za uporabnike: Vuzenica 4 in Radlje 7, je knjižnica pridobila sodobno opremo za »prenosno učilnico«, kar omogoča optimalnejšo rabo opreme. Za izvedbo dejavnosti je bila nujna pridobitev projekcijskega platna v Radljah in elektronske lupe ter predvajalnikov zvočnih knjig za kotiček Berem zlahka.

- **Rezultat finančnega poslovanja:** rezultat poslovanja tekočega leta je **presežek prihodkov nad odhodki v višini 219 €** in je izkazan kot nerazporejen presežek tekočega leta. Za delovanje knjižnice smo v letu 2021 prejeli (sredstva občin ustanoviteljic + ministrstva + lastni

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2021

prihodki) 267.313 €, za nakup knjižničnega gradiva 55.874 € in za nakup osnovnih sredstev 599 €. Največji del prihodkov je knjižnica namenila za stroške dela: 209.587 €.

Finančni rezultat glede na finančni načrt za leto 2021: glede na predviden in usklajen finančni načrt za leto 2021 smo porabili manj sredstev od načrtovanih na postavki splošni stroški poslovanja. Razlika preveč zaračunanih materialnih stroškov se odraža v finančnem poročilu knjižnice in bo v dogovoru z občinami usklajena do konca leta 2022. Na postavki programski stroški smo porabili predvidena sredstva občin in lastne prihodke. Na postavki plače smo porabili manj sredstev kot je bilo predvideno v finančnem načrtu in so bila ob koncu leta usklajena z dotacijami občin. Na postavki nakupa knjižničnega gradiva in na segmentu nakupa osnovnih sredstev smo iz lastnih sredstev namenili manj sredstev, ker smo zaradi ukrepov, povezanih z epidemijo in posledično manjšega obiska ter izposoje dosegli manjši prihodek lastnih sredstev, kot smo načrtovali.

- **Ocena poslovanja na podlagi ocene delovanja notranjih kontrol, notranje revizije in nadzora zunanjih organov in inštitucij:** ocenjujemo, da vzpostavljene notranje kontrole na vseh področjih dela in poslovanja dobro delujejo. V letu 2021 nismo naročili notranje revizije, s strani zunanjih inštitucij pa je bil opravljen en pregled: Finančna uprava RS je v decembru 2021 preverjala delo na črno in izvajanje ukrepov za zmanjšanje tveganja okužbe in širjenja okužbe z virusom COVID-19. Ker na nobenem področju ni bilo ugotovljenih nepravilnosti, sta se oba postopka ustavila.
- **SPLOŠNA OCENA POSLOVANJA** z vidika zagotavljanja pogojev za izvajanje dejavnosti s strani občin ustanoviteljic: Knjižnica Radlje ob Dravi z enotami v Vuzenici, Muti, Podvelki, Ribnici na Pohorju ter z izposojevališčem na Kapli je v letu 2021 v okviru danih možnosti in sredstev prilagodila načrtan program dela in ga izvedla, kolikor in kot so razmere, povezane z epidemijo Covid-19, dopuščale. **Vse občine ustanoviteljice so prispevale svoje pogodbene deleže za nemoteno poslovanje knjižnice.**

Tudi v letu 2021 moramo pri analizi in predstavljanju kazalcev o uspešnosti knjižnice pri izvajanju knjižnične dejavnosti upoštevati omejene možnosti zaradi epidemije Covid-19. Če povzamemo vse obravnavane parametre: obisk knjižnice, izposoja gradiva, število novo vpisanih članov, gibanje števila aktivnih članov ter dejavnosti in prireditve ugotovimo, da **se je interes za obisk in uporabo knjižnice ohranil in pri kazalcih izposoja gradiva, število in obisk dejavnosti ter število novo vpisanih članov, celo izboljšal.**

Rezultati izkazujejo, da smo se povsem novim razmeram dobro prilagajali in smo na podlagi izkušenj iz leta 2020 tudi v letu 2021 izpostavili prave prioritete:

- da se oblikuje varna in učinkovita brezstična izposoja, ki omogoči dostop do knjižničnega gradiva v fizični obliki,
- da se ves čas zagotavlja vračanje gradiva in s tem zagotavlja čim bolj aktualna in zanimiva zbirka,
- da se oblikuje odpiralni čas, oziroma čas za prevzem gradiva tako, da ga lahko izvedemo brez dodatnih nenadnih zapiranj,
- da se knjižnična dejavnost izvaja v vseh krajevnih knjižnicah,
- da se vzpostavijo pravila ravnanj, ki bodo v največji možni meri ščitila tako zaposlene kot uporabnike,
- da se glede na stanje in ob upoštevanju ukrepov ohranijo tiste oblike dejavnosti, ki jih za uporabnike lahko izvedemo na daljavo,

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2021

- da se povežemo z drugimi deležniki, ki delujejo za posamezne ciljne skupine in v sodelovanju učinkoviteje izvedemo dejavnosti.

Ob odločanju o ukrepih in ravnanjih smo konstruktivno sodelovali s člani Sveta Knjižnice Radlje ob Dravi in občinami ustanoviteljicami, ki smo jih tudi sproti obveščali o odločitvah in spremembah.

Ob rednih nalogah za zagotavljanju knjižnične dejavnosti kot javne službe smo bili v letu 2021 postavljeni še pred določene izjemne izzive zaradi zakonodajnih določb, izvajanja projekta Čebela bere med ter prilagajanja zaradi izrednih razmer. **Gre za izzive, ki so zaznamovali leto in po katerih bomo leto 2021 ločili od drugih. Posebej smo ponosni, da:**

- smo v relativno kratkem času uredili in preuredili knjižnični zbirki ob nameščanju novega pohištva v Radljah in v Vuzenici,
- smo uredili kotiček Berem zlahka in ustrezno izpostavili prilagojena gradiva po kategorijah v vseh enotah knjižnice,
- smo učinkovito izvedli inventuro celotne knjižnične zbirke brez zapiranja knjižnic,
- smo izvedli anketo med uporabniki knjižnice, z izsledki katere bomo lahko izboljšali izposajo e-knjig,
- smo izbrali različne načine in nove pristope k izvajanju dejavnosti in prireditve ter sodelovali z različnimi deležniki, da so bile aktivnosti učinkovitejše,
- smo za projekt spodbujanja družinskega branja Sovica v vrtcu prejeli posebno pohvalo s strani Združenja slovenskih splošnih knjižnic.

Številne nove izkušnje, znanja in vedenja preteklega leta bomo upoštevali pri nadaljnjih prilagajanjih knjižnične ponudbe in jih uporabili pri načrtovanju sprememb knjižničnih storitev. Osnovna knjižnična dejavnost, ki je usmerjena v spodbujanje branja, pridobivanje znanja in v razvoj raznovrstnih pismenosti bo za učinkovito realizacijo v prihodnjih letih morala vključiti nove pristope in načine dela z uporabniki. Poleg zagotavljanja ustreznih kadrovskih, prostorskih, tehničnih in vsebinskih pogojev, bo za učinkovito in uspešno uresničevanje nalog knjižnice kot javne službe potrebno zagotoviti ustreznejšo podporo na področju informacijsko – komunikacijskih znanj, veščin ter opreme.

PRIPRAVILI:

Slavica POTNIK, direktorica
Danica LADINEK, računovodja

